ԱԲՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 160 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 80 »
Իւչ այլըգ . . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ՆԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղշ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ամմէ սարրաֆլըյէ այիտ.
2 վէ 3ի ճիւ սահիֆէլէրէ 6 ղշ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվատտը նաշիրայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայաճագ:

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմաճը լիւզըմ, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՅՈՒՆԻՍ

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Ղազէթամըզը կէրէք Թաշրատա վէ կէրէք պուրատա օգույանլար ղազէթամըզա աբօնէ օլմագ արզուսընտա օլուպ, ֆագաթ աբօնէ պետելինին եւքսէքճէ օլտուղունտան պահսլա պունուն պիր աղ թէնզիլինի սուրէթէ ուսուլթանէտէ իսթէտիք իտտիքլէրինտէն, պու թէնզիլտէն հասըլ օլաճագ աչըղըն օգույանլարըմըզ սայէսինտէ էլյէթէթէ գափաթըլաճաղը իւմիտիյլէ պիզ տախի չու իսթէտիքլերին մէյլինի էլտէն սաթըրը ֆիյաթը հալիյէսինտէ պըրագըրագ, եալընըզ աբօնէ պետելինի պէր վէճհը զիյր թէնզիլէ գարար վէրմիշիզ տիր:

Պու միւնասէպէթլէ յունիւս տախի իսթէտիք էտէրիզ քի, ղազէթամըզ թապ օլունտուղունտան նիհայէթ պիր սաաթ սօնրա Սթամպօլ ճիհէթինտէ թա Գում-գափու վէ Սամաթիայա վէ Պէյօղլու ճիհէթինտէ թա Պանկալթըէ գատար աբօնէլէրիմիզին էլինէ էթիշմէք իչիւն թէտապիրի լազըմէյի իթթիխազ էթմիշիզտիր:

Մէճիտիյէ 20 ղուրուշտան

Սթամպօլ իչիւն

Պիր սէնէլիք — Ղրշ.	—	160
Ալթը այլըգ	»	80
Իւչ այլըգ	»	40

Վիլայէթ վէ բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն.

Պիր սէնէլիք	Ղրշ.	200
Ալթը այլըգ	»	100

ՄԷՐՀՈՒՄ
ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ ԻՒԼ ԱԶԻԶ
ՎԱԳԱԱՍԸ

Վագաաի մէզքիւրէտէն տօլայը մահքէմէ օլանլարտան Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա իլէ Նուրի բաշանըն իթիրաֆ ճիւրմ իթթիքլէրինէ վէ հէզէտիքէրէ խիտմէթ ճիւրմ իթմէյէ պաշլամըշ օլտուգլարընա տախի տիւնքի վագէին պազը մալիւմաթընը եազըյոր իտիք:

Մէզքիւր ղազէթա պու կիւնքի նիւսխասինտէ պու վագաա հագգընտա պաշը մալիւմաթ իթա իթմէքլէ պէրապէր, միւթթէհիմլէրտէն օլուպ հիմէրտէ քէնտի չիֆթլիքինտէ պուլունան Մէհմէտ Բուշտի բաշա իլէ Միտհաթ բաշանըն էհքամկէրի ալէյհինտէ խաթիմալ էյլէտիքլէրի յիսան հագգընտա տախի չու աթիտէքի ֆըգրայը եազըյօր.

Ճէննէթմէքեան չէհիտ Ապտիւլ Ազիզ խան հազրէթլէրինին գաթիլլէրի մուհաքէմէսի իւզէրինէ սատըր օլան հիւքմիւ թէտգիգ իլէ միւշթէղիլ պուլունան մահքէմէի թեմիզ ճէզա տաիրէսի հէյէթի չարշէնպէհ կիւնիւ իճմալը թէտգիգ ալմիշ իլէ մէզսիւս օլմուշ տըր:

Շիմտի իզմիրտէ պուլունան Բուշտի բաշա իլէ Հիճազտա պուլունան (Շէյխիւլիսլամ էսպագ) Խայրուլլահ էֆէնտինին մուհաքէմէլէրի գալմըշ տըր:

Իսթիտլալիյէ կէօրէ, միւճրիմլէր ալէյհինտէ վէրիլէն հիւքմ Բուշտի բաշանըն մէսմուռ օլտուգլարը, աղամալը պաշլըպլըգ, «իչթէ խաինլէր ճէզալարընը պուլտուլար, հէր ֆէնալըղը պու չաքըրլար էտէրլէր». Միտհաթ բաշա պու գաթիլլէրի Ապտիւլ Ազիզին նէզտինէ մէմուր իթթիքլէրի վագթ պունլար էմէքտար աստէմէր տիր, միւշարիլէյհի մուհաֆազա իչիւն պունլարը կէօնտէրիյօրուղ տէմէ պէնի գանըրտըլար. հէլէ օ խաստին Միտհաթ բաշա տախիմա պաշըր-նա պիր Թագըմ ճէլատ (բէգիլլէր) թօփլայըփ, տախիմա անլէրիլէ մէչվէրէթ իտէր իտի, անլէրին սէօզլէրինի տինլէր իտի. պիր իշի քէրրէ պէնի տար իւլիւնէմաքսինէ (մէճլիս օտասընա) Չիֆ բաշա վասէ

Թասը իլէ չաղըրմըշ իտի, կիթտիմ. տախմա Նասիհաթ իտէր իտիմ, պու իշլէրտէն վազ կէչ տէտիմ տիւնէլէմէտի, Նիհայէթ իշթէ ճէզասընը պուլտու. Յէֆթալա օ Խայրուլլահ նամ չէրօլլահա տախի սէօյլէտիմ. պէն էվվէլէրի ինկիլապը տախի իսթէմէմիշ իտիմ. հաթթա օ կիճէ Շէրիֆ Ապտիւլ Մութթալիպ էֆէնտի հազրէթլէրի կէլտիյի վագթտա, պու օլմազ վէ եագըշմազ տէյէրէք պիզի թէվգիֆ իթմիշ իտի, Շէրօլլահ էֆէնտի Շէրիֆէ խիթապէն «իզի չէրաֆէթինիզ բիայէթլէն վէ իրթի-«յար էղըրլըղը հիւրմէթէն պու-«բայա չաղըրըրըզ, բէյ վէրմէք ի-«չիւն չաղըրմատըգ» տէտի. պէն Շէրիֆ էֆէնտի հազրէթլէրինի թասթիգ իթտիմ. եինէ օ չաքըրլար տինլէմէտիլէր պիզ իճրա իտէրիզ տէտիլէր: Մահմուտ բաշա պէնիմ խանէմէ կէլտիյինի սէօյլէմիշ, օ տա եալան, պէնիմ խանէմ կէլմէտի, հիչ պիր ճինայէթէ Ֆէրիտ տախի եազըսինտէ իտի: պէնիմ պու իշլէրտէ ճիւրմիւլիւքլիւք յօգ, նուն իլէ տէ սապիթ տիր քի, Չէրքէզ Հասան Միտհաթ բաշանըն խանէսինտէ պանա «սէն պաշա «պոլըրսըն, սէնի էօլտիւրմէմ, «սէն տէմիրլէյա կէլ էյինի էօբէյ-«իմ, սագալընը էօբէյիմ գօճա «իխթիյար» տէտի տիյէրէք ագլէնա պիր թէսպիհի գըրմըշ չալըշմըշ տըր:

Բուշտի բաշանըն պու սէօզլէրի Միտհաթ բաշանըն գուլաղընա իրիշտիքտէ, քէմալը հիտտէթլէ «վայ մէլուն ճիհտիրի Շէրիֆ, հէր ֆէնալըղը օ չէյխը նէճաթի զէմանըն պաշը ալթընտան տըր. պիզի եօլտան չըգարան օ տըր, պիզի պաշըն թօբուլայըփ պու եօլլարը օ կէօսթէրտի, պիզի իպլիսանէ (չէյթանճա) իղվա իթտի. Չէրքէզ Հասան իլէ չահատէթ իթմէսի ֆէնատ վէ ֆիթնէտէն իպարէթ տիր. Չէրքէզ Հասան անը իղֆալ իչիւն մէյտանա չըգմըշ տըր. էյէր մէյտանա չըգմա իտի, Չէրքէզ Հասան օնու տէրհալ ճէհէննէմէ կէօնտէրմէզ իտի. հաթթա բէհլիվան Մութթաֆա վէ սաիր գաթիլլէր Ապտիւլ խանա կէօնտէրիլտիքլէրինտէ, անլէրի օ Մապէյնտէն Թավիլ իթտի: Միւնէֆֆիզէրատը նէֆիսէ իլէ 7500 լիրալըգ սաաթ ալտը: Սարայա սատրազամ սըֆաթը իլէ կէլմէզ իտի, տիւնեայի սըֆաթը իլէ կէլիր իտի: Քէնտի իչիւն այրը տիւքեանլար, օղլու իչիւն այրը տիւքեանլար, հարէմի իչիւն այրըճա տիւքեանլար, աղալար, սըղալար, եալթագլանըր իտի: Շէրօլլահ տախի քէնտինէ վէ ղըզլարընա վէ տամատլարընա վէ գախմ բէտէլինէ իհսանլար իթմէր վէ ալըր իտի, վէ հաթթա գախմ բէտէլի թօբալ օլուղունտան, հէր զէման «աման «էֆէնտիմ, պիզիմ գախմ բէտէլ «կէլտէն այագտան տիւչմիւշ տէտէմ «տիր, հաֆըզը Գօրանըն տըր, սա-«տագայա միւհթաճ տըր, աճ տըր» տէր իտի. պէն անլէր գաթար իհսան ֆիյան կէօրմէտիմ, պէնիմ նամըմ ֆէնա չըգմըշ տըր. անլէր եազըլըղըն իչիւն պու ճինայէթ չէքիյլէր, նէ եազըղճըլար իտէ անլէր եազըղճըլար տըր. պէն Բուշտի բաշա կիպի միւնաֆըգ, միւզէվվիր տէյիլիմ, անըն կիպի ղաճիր վէ պածըրըմ պաշգա տէյիլ տիր, պէն աղլամագ տէյիլ «էղլամագ իլէ տիւնեայը գանտըրտըմ»տէմիշ տիր:

Եինէ միւճրիմլէր էհքամկէրի ալէյհինտէ պէօյլէ պիր թէվֆիգ իլէ վագթ կէչիրիյօրլար իմիշ քի, պու սէօզլէր ճիւմլէսի նինի մահքէմէյէ մէյտանա գօյմաճագ չէյլէր տիր:

—

Թէրճէմանը Հագիգաթ մէրհում Սուլթան Ապտիւլ Ազիզին գաթլինտէն տօլայը մահքէմէ օլանլարըն էմլակի միւսատէրէ օլունաճաղընա տաիր պիր ռիվայէթ զուհուր իթմիշ իտի պէյան իլէ, պու ռիվայէթին տիւնքի Վաքթ-տա Մահմուտ վէ Նուրի բաշալարըն Մապէյնտէն պիր Թագըմ էչ-

եա վէ միւճէվհէրաթ սըրգաթ իթտիքլէրինէ տաիր եազըլան պիր ֆըգրա տան թէֆէրրիւատ իթմիշ իտի վէ օգուման իզահաթ մէսէլէսինտէ եօլուն պիր մէճալ գալմատըղը պէյանընա գատար միւհաքէմէ ալըշման վէ օ էսնատա պիր մէսէլէ եօգ իտի, պունլարըն գաթիլլէրին մահքէմէսինտէ իսպաթ օլունաճաղը պէյան իտէր. Մէքթուպ քեաղըտը վագթ պէս մէսէլէյէ տաիր իֆատէի Թամմէյէ ուղրամըշ սաէտէ օլտուղը վէ սաիր գօնուլան թէֆէրրիւաթ միւթէվէլլիտէ հագգընտաքի մէսէլէ հագգընտա վէ տիւշիւնճէ հալինտէ պէյան էյլէր:

Շիմտի չըգան Ֆըգրա պէր վէճհ աթի օգունմուշ տըր.

«Ցամամ Մահմուտ բաշանըն տիւն սապահ ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթթիքինէ տաիր տիւն էյլէտէն սօնրա պիր չայիա զուհուր իլէմիշ տիր:

«Պու չայիա եանլըշ օլուպ, տիւն սապահ վէֆաթ իտէն Մահմուտ բաշանըն վալիտէսի իտի քի, ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր:

Քէզալիք տիւն զուհուր իտէն տիկէր պիր չայիա կէօրէ, Մահքէմէի մալիւմէի ալէնիյէտէ իքինճի տէրէճէ օլարագ մահքիւմ օլան Միտհաթ վէ Նուրի վէ Մահմուտ բաշալար վէ տայիրէիմին ճէզալարը Արապիսթանա միւէպպէտէն նէֆիյէ թահվիլ օլունմուշ տըր:

—

Եինէ պու կիւնքի Ֆարըն պէյանընա կէօրէ, Տիվանը թէմեիզ ճինայէթ մահքէմէսի ալէյհէ թէմեիզ տաիրէսինտէ հիւքմիւ թասթիգ իթմիշ տիր:

ԿԻՒՆԼԻՒԳ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ախիրէն իճթիմա իտէն ինկիլթէրրա մէճլիսը մէպուսանընտա տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ ինկիլթէրրա տէվլէթի պէյնինտէ ագտ օլան Գըպըըզ աժտնամէսի հագգընտա պազը միւպահասաթ վուգու պուլունուպ, խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Չարլս Տիլք Թունուզ մէսէլէսինտէն պահս իթթիքտէն սօնրա, էրմէնիսթան մէսէլէսինէ նագըլ մէգալ իտէրէք տէմիշ տիր քի, Մ. Պագոսթերին մահիրանէ պիր թարզտա պէեան իթմիշ օլտուղու էրմէնիսթան մէսէլէսինէ կէլինճէ, պունուն հէր հալտէ իւզրէ լագասընա միւսաատէ օլունմայաճաղընը Մ. Պագոսթերին եանընտա օլան Մ. կօշէն տախի թաստիգ իտէր: Մ. կօշէնին պու պապտաքի խըրթալմաթընտան ճիւմլէմիզ խօշնուտ օլտուղումուզ պէեանէ մէճ պուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր, չիւնքի միւշարիլէյհ Սթամպօլ սէֆարէթինտէ պուլունտուղու միւտէթճէ, մէսէլէ մէզքիւրէնին հէր հալ ու քեարտէ թէվլիյէսի միւթէնեգիմ օլտուղու Պապը Ալիյէ իխթարտան պիր վագթ խալի գալմամըշ տըր: Լօրտ Ցիւֆէրինին սէլէֆի էսէրինէ կիտէճէկի միւսիլլիւ, պու կիւնլէրտէ Սթամպօլա ազիմէթ իթմէք իւզրէ օլան Մ. Պուրգէն տախի սէֆիրը միւշարիլէյհէ պու պապտէ մուավէնէթի պէտրիհի տիր, քի օ տա էրմէնիսթան վալիսի թաևին օլունաճագ զաթըն միւաէվիր վէ աթիլ պիր զաթ օլմասընա իհթիմամ էյլէմէ տիր.»

Եինէ մէզքիւր իճթիմաատա Պաշ վէքիլ Մ. կլատսթօն մէսէլէի մէզքիւրէ հագգընտա չէօյլէ տէմիշ տիր:

«Պէրլին աժտնամէսի ագտընտան ալագատար օլանլարըն միւսաֆէթիտա օլտուգլարը հալտէ, էրմէնիսթան հագգընտաքի գըսմը-

ըն իճրասը գըպըգատա, օլ Թաֆէրլէրին մահգուլ սիւրէթի միւտիր պիր իթթիֆագ հասըլ իտէրէք: Մ. կօշէն պու պապտա պէրապէր պուլունաճագ օլօն ուսուլ միւզաքէրէ վէ թէթքիգաթ տաիմէ օլարագ պէյնէլտէվէլ ղայրէթ օլունուպ պու մէսէլէ պէր պէյանընա տաիր միւզաքէրէյէ ալան մէսէլէ կօշէն ճիւմլէսին ... Մ. կօշէն սէֆիրի Մ. կլատսթօնուն Մ. Պագոսթերին պէյնինտէ մէսէլէ պու պապտա ...

Ցիւնքի նիւսխէտէքի իլան օլունուպ վէճէճէ, միւթէվէֆֆա Խուրշիտեան Գրիգոր էֆէնտինին ճէնազէ ալայը տիւն սաաթ 9տա Գատը քէօյիւնտէ Ս. Թագավոր քիլիսէսինտէ միւթաանթամ սուրէթտէ իճրա օլունուպ, հէր սէլմէտէն պէք չօգ ճէմաաթ պուլունտուղու կիպի, էրմէնի վէ գաթօլիք միւթէճպէրաննէրտան պիր խայլի զէվաթ վէ պազը էֆէնտիլէր միւթէճեվէրան տախի հազըր պուլունմուշ տըր:

Քէզալիք մաթպուաթտան իւնիֆօրմալը սէրայտարլար, գօմիսիօն գավազլարը, ժանտարմալար, գօմիսիօն չավուշլարը ճէնազէ ալայընտա էօնիւնտէն եւրիւմէքտէ իտիլէր:

Իչպու մաթէմ ալայընա իզմիրլեան Գէր. Մաթթէոս Սրբազան ճիւրանի ռիյասէթ իտուպ, տիլսուզ պիր մէյլիսէ (գամրանական) իրատ իտէրէք, միւթէվէֆֆանըն էֆայը միւլքիմէրվէրանէ վէ համիտէթքեարանէսինի մէտհ ու սիթայիշ իթմիշ վէ հէրքէսին կէօզլէրինտէն եաշ կէթիրմիշ տիր:

Էրմէնի վէ Բում քիլիսէլէրինին գարանլըգլարըն իգիսի պիրտէն չալընտըղը հալտէ, ճէնազէ ալայը Բում քիլիսէսինին էօնիւնտէն միւրուր իթտիքտէ, Բում բարագլարը ճէնազէյի իսթիգպալ իտուպ, վարդապետլէրի տէ պիր Աւետարան օգումուշ վէ թէմէննիյաթը պուլունմուշ իտրա իլէմիշ տիր: Պատրէննո Բում խաչալէմէրի ալայըն էօնիւնէ միւշէրէք գափրիսթանա գատար րէֆագաթ իթմիշլէր տիր:

Բաթրիգ Աճնն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի իչպու ճէնազէ ալայընա թավէթ օլունմուշ իսէ տէ, հազըր պուլունամայըփ, լաքին միւթէվէֆֆանըն խանէսինէ պիլագիտ բէտէր վէ վալիտէ վէ այլէսինի թէսէլլի էյլէմիշ տիր:

—

Շարգի Բումէլի վալիսի Ալէգօ բաշա հազրէթլէրի իքի կիւն էվվէլ բաթրիգխանէյի զիյարէթ իթմիշ, ֆագաթ բաթրիգ Աճնն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի օրատա պուլունամատըղընտան, վէքիլ Գէր. Բուսինեանց իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր:

—

ՀՐԱՒԷՐ
ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովը նիստ ունենալու է Հինգշաբթի առաւօտ 25 յունիս ի Ղալաթիա:

Առեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 2 ½ին և գոցուի 5 ½ին:

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ:

1881 յունիս 22

Դիւանի Ատենապետ
Գեր. Աշըգեան Ներ.
Նախ. Վարդապետ
Արժ. Աճէմեան Տ. Գրիգոր Ատ.
Մագպուլեան Համբար.
Համ էֆէնտի Ատենադպիր
Գարակէօզեան Հ. Գրի.
Տէր էֆէնտի Ատ.
Աշըգեան Գէորգ էֆ. »
Պէկեան Ցարութիւն » »

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ցիւնքի կիւն Պէյօղլունտա վագիգ Հայկազեան օրիորդաց վարժարանին էրմէնի Գաթօլիք Բարթիքինին ինթիխաբ իչիւն Թօբլանըլմըշ օլան գուլլարըն Թաաամարընտա միւսաշէտէ օլունուպ, աչուամ սաաթ 10տա գատար տէվամ իտէրէք պագիյէ իչիւն պու կիւն իգմալ օլունաճաղը իչիւն տիլմիշ տիր:

Ինթիխապ բուսուլասը կէօնտէրիլմիշ օլան 1400է գարիպ միւնթէխիպլէրտէն եալընըզ 1000 քիշի իլէ պու կէօնտէրիլտիքտէն ինթիխապ բուսուլասընը գուրա գուլթուսընա վազ էյլէմիշ տիր:

Ցիւնքի մէճլիսաէ իճրա օլունաճագ թաաթամար գուրատա հազըր պուլունմագ իւզրէ 30 գատար րէհպային վէ 170 գատար զէվաթ տավէթ օլունմուշ իսէ տէ, րէհպայինին հէման քեաֆֆէսի հազըր օլուպ ֆագաթ 170 զէվաթտան եալընըզ 40 քիշի գատար մէվճուտ պուլունմուշ տըր:

Թաաթամար գուրասը պաշլանտըղտան էվվէլ, մէճլիսէ րիյասէթ իթմէքտէ օլան Սեմիւէլեան Ա. Թէոնտոր էրէն Սէրրիսերքոս էֆէնտի հազրէթլէրի Պոլոյանտուրի Ալիյէ գարագ իթթիրաթ:

Թաաթամար գուրա իչիւն Հօլսա ղօստայթաչըն թանսընը բէօյլէ իճրա օլուն Աքքէշէրրեան էֆէնտի Թահսիլ օլունմագ իւզրէ ամիրտէ 4 րէհպա իլէ 12 զէվաթտան իպարէթ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, զէվաթը մումայիլէյհիմ աթիտէքիլէր տիր.

1° Մըսըրլը Ահմէտ պէյ
2° Թըմկըր Բիւզանդ էֆէնտի
3° Գույումճեան Պետրոս էֆ.
4° Քիւբէլեան կոմիտաս էֆ.
5° Ցոգթոր Մինասեան էֆ.
6° Ապտալեան Յովհաննէս էֆ.
7° Թըմկըր կարապետ էֆ.
8° Փիլիպպոսեան Աղա Պէյ
9° Էմիրզէ Յովհաննէս էֆ.
10° Հագոբեան Ռուբէն էֆ.
11° Գըլճը Պետրոս էֆ.
12° Աւգեր Յովհաննէս էֆ.

Զէվաթը միւշարիլէյհիմ թաատամար պաշլամազտան էվվէլ, մէճլիսէ եազըլմայա պարմագ եէր թէճքիլէրինէ տախի ալէնէն իթմիշլէր տիր:

Թէրի քեօյիւնտէ վագը էրմէնի մէզարլըղընը պիր նիզամ թահթէ ալըփ, կէրէք տէրունինտէ պիր քիլիսէ ինշա իթմէք վէ կէրէք գայրիսթանա եաղըլըր թեզնի իչիւն Պէյօղլու թագ խորհուրդը թարաֆընտան էսաս պէյ վէճհլը զիյր զէվաթ վէ րէհպայինտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն մախսուսա թէշքիլ օլունմուշ տըր. Իսթիթիրիքիմիզ Նազարէթ Աղնաւուրեան Սէրովբէ էֆէնտինին քիւչիւք մախտումը միւրաննէ մէչհուրէտէն Աղնաւուրեան Յովսէփ էֆէնտի իճայ օլան րէսիմի վէ միլմարը գըլճը մէճճանէն թէրքիճէ իթմիշ տիր:

Ցիւնքի նիւսխէտէքի իլանըմըզ վէճհլէ, միւթէվէֆֆա Խուրշիտեան Գրիգոր էֆէնտինին ճէնազէ ալայը ...

Պօլսոյ Կ. Պօլոյ
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Տեղեկագիր Երեսփ. Նորոգընտրութեանց.

2. Հաշուեկշիռ Կեդր. Սնտուկի 1880-81 տարւոյ.

3. Ծրագիր Թաղային Մատակարարութեան օրինաց. — Շարունակ. վիճաբան. ի վերայ Տեղեկագրի Ատենապետաց Դիւանի.

—

ԱԶԴ

Պրուսա 15/27 յունիս 1881

Մեծ. էֆէնտի,

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան քաղաքիս, որ «Շահագիտական ընկերութիւնը» ինչպէս որ հոս քաղաքիս մէջ մթերանոց մի և երկու խանութ բացած է՝ մին յՈւզուն Չարշու, միւսն ալ Եսքի Իրէք խանի դուռը՝ այս օրերս Պիլէճիկի մէջ ալ մթերանոց մի բացած է ընդ տնօրէնութեամբ Գ. Ա. Միսակ Հէքիմեանի.— և յուսալի է ինձ մօտերս ուրիշ խանութի մը բացման լուրը ձեր մեծապատուութեան հաղորդել:

Այս ընկերութեան նպատակը գաղթականութեան ապրանաց սուրևանը ըլլալով՝ գոյացեալ շահէն անհրաժեշտ ծախքերն զեղչելէն և իւր վարչութեան մասնաւոր վարձքն ալ տրուելէն զկնի, մնացեալ զուտ շահէն %ն տասը աղքատաց պիտի պատկանի, և անկէ աւելին բաժանորդաց պիտի վերաբերի:

Այս առթիւ կը փութամ յաւելուլ նաև որ յիշեալ ընկերութեան բաժանորդագրութեան տետրը պիտի գոցուի յառաջիկայ օգոստոս ամսոյն վերջը. առ այժմ ծախուած բաժնետոմսերը (1000ի) հազարի կը հասնին. ընկերութիւնը 5000 բաժինէն աւելի բաժին չի պիտի ունենայ:

Տնօրէն ընկերութեան
Յովհաննէս Պօղոսեան

—

ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ
ԲԻՅԱՆՕ

Աղանօզ աղաճընտան մամուլ վէ իւզէրի բիրինճ վէ պաղա չիչէքլէր իլէ մահքիւք վէ ճէտտէ օլարագ էրար ֆապրիգասընըն պիրինճի նումէրօլու բիանոլարը էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլաճաղընտան, թալիփ օլան զէվաթըն մաթպաամըզտան սիւալ իթմէլէրի իլան օլունուր. 10—3

ԻԳՊԱԼԻՆ ՎԷՁՆԻՆԻ ԿԷՕՐՄԷՔ
ՎԷ ԵԱԽՕՏ
ՃԻՒՉԻ ՊԷՏԷԼ ԻԼԷ ՊԷՕՅՈՒՔ ՊԻՐ ՄԷՊԼԱՂ ԳԱԶԱՆՄԱԳ ԻՍԹԷՅԷՆ

Պալչէ-Գափուսունտա աաքիրի Շահանէ գարաղօլխանէսի գարշուսընտա 3 նումէրօլու մաղազայա թէշրիֆ իթմէլի.

Մէզքիւր մաղազատա Սագսոնիանըն 100ինճի, Բօզֆիլտին 91ինճի, Համպուրկըն 280ինճի թէշքիլաթլարըն չէքիլիշլէրի Բումէլի աէմիր եօլու, Պուքրէշ, Վիլ տը Բաուի, Միլան վէ Էվրօբանըն տիկէր պիւճիւմէ բիյանգօլը իսթիգրազ պիլէթլէրի սաթըլըր:

Պու անէ գատար գազանըլմըշլարըն նումէրօլարը մէճմուա պուլունուպ թէչրիֆ իտէն զէվաթըն նումէրօլարընը պիլ մուայէնէ իսապէթ իթմիշ օլանլարըն աղօնթօլարը պիլ թէնզիլ պէտէլլէրի բէչինէն թէսլիմ օլունուր: Պունտան մաատա, պէհէր գուրա զէմանընտա գազանան նումէրօլար մաղազայի մէզքիւրտէ ալէնէն կէօրիւլիւր՝ վէ գուրօնլարը քէսիլմիշ գօնսօլիտ վէ չըմէնտէֆէր քեաղըտլարընըն կէրէք գուրօնլարը վէ կէրէք աաըլ թահվիլլէրը նըն նումէրօլարը պուլունուպ թամթիկ իթտիրիլմէք իչիւն տէֆթէրի մախսուսունտա գայտ միւճէրրէպիլիր իսթէնիլիր հալտէ րիւճուաթան ֆարգը ալըննըր վէ սաթըլըր.

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

ՍԷՖԻՐԸ ՃԷՏԻՏԻ

Պու կիւնքի կիւնտէ ումումի բօլիթիգա աճվալինին պիր մէրքէզի տէ Լօրտ Տիւֆրին տիր: Ինկիլթէրրանըն Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ թաեին գըլընան պու զաթըն Լօնտրա գապինէթօսունտան ալմըշ օլաճաղը թալիմաթ վէ իթթիխազ իտէճէկի մէսլէք վէ բօլիթիգա պիւթիւն սիյասէթ էրպապընըն մէրագընը մուճիպ օլմագտա տըր։

Մալիւմ տիւր քի, Ինկիլթէրրանըն տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ օլան մունասպէթ վէ տօստլուղու հէր նէ սուրէթ վէ տէրճէտէ օլուրսա օլսուն, տէվլէթը մուշարիւլէյհանըն Տէրսաատէթտէքի սէֆիրի տաիմա պիր էհէմմիյէթը մախսուսէյի հայիզ տիր։

Պէշ օն սէնէտէն պէրու պիրպիրինի թաագիպ իտէն Ինկիլիզ սէֆիրլէրինտէն հիչ պիրինին էպլէ թէէսիրսիզ վէ պիթարաֆ տուրտուղունու կէօրմէտիք, հէր պիրինին քէնտինէ մախսուս պիր մէսլէք վէ վազիֆէսի օլտուղունը կէօրմէքտէյիզ։

Սըր Հէնրի Էլլիօթըն չէհրիմիզտէ օլան իգամէթը մէտտէտէսինտէ իթթիխազ իթմիշ օլտուղու մէսլէք վէ Պապը Ալինին բօլիթիգասընա իճրա իթմէքտէ պուլունմըշ օլտուղու նուֆուզ վէ թէէսիր պիւթիւն ալէմին մալիւմի տիր։

Օնուն էերինէ թային իտիլմիշ օլան Սըր Լէյըրտ Ինկիլթէրրանըն տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ էսնէ տօստ ֆագաթ պիր թագըմ չէքիրթիլէ տօստ պուլունտուղու, եանի Ինկիլիզ մունհաֆազաքեարլարընըն տէվլէթը Օսմանիյէնի բուլանթը մաթլուպէյի իճրա իթմէսի չարէը իլէ գուրթարմագ իսթէտիկի պիր զէմանտա թէսատիւֆ իտէրէք պաշլըճա մէսլէք վէ վազիֆէսի Պապը Ալիյի բուլանթա թէշվիգ իթմէքտէն իպարէթ իտի։

Հագիգաթէն Թաղեիգ մէսլէքի Մ. Կօչէնէ աթֆ օլունույօր իսէ տէ, ասըլ Թաղեիգ իճրա իթմիշ պիր Ինկիլիզ սէֆիրի վար իսէ, օ տա Սըր Լէյըրտ տըր։

Պուգիւն Ինկիլթէրրանըն տէվլէթը Օսմանիյէէ ճիտտէն վէ հագիգաթէն տօստլուգ վէ իթթիֆագ կէօսթէրտիկի պիր վագըթ վար իսէ, օ տա օ վագըթ տըր, Լօրտ Պիգոնսֆիլտ գապինէթօսու մունախալիֆլէրին վէ սէրպէսթի թարաֆտարլարընըն իթիրազաթընը կէօզէ ալարագ տէվլէթը Օսմանիյէ թարաֆտարը գալմաղը թասմիմ իթմիշ իտի. անճագ սէրպէսթի թարաֆտարլարընըն գարշը մահճուպ օլմամագ, օնլարա վէրէճէք ճէվապ պուլմագ վէ պիր տէ օնլարըն իթիրազաթընը թախֆիֆ իթմէք իչիւն Պապը Ալի թարաֆընտան բուլանթը լազըմէ էճրա օլունմասընը արզու իտիյօր իտի վէ Սըր Լէյըրտըն պաշլըճա վազիֆէսի Պապը Ալիյէ բուլանթը իճրա իթտիրմէք իւզրէ Ինկիլթէրրայա գարշը չիր թէահհիւտ ալթընտա պուլունտուրտուղունտան, Ինկիլթէրրա օ ահտնամէյէ իսթինատ իտէրէք, Սըր Լէյըրտ վասըթասը իլէ Անատօլու բուլանթըը խուսուսունտա թազյիգաթ իճրա իթմէյէ պաշլամըշ իտի։

Անճագ Սըր Լէյըրտըն թազյիգաթը պիր նէթիճէ հասըլ իտէմէտիկ, պիլաքիս Պապը Ալիի տէվլէթը Օսմանիյէնէ էն զիյատէ թարաֆտար կէօրիւնէն Ինկիլիզ մունհաֆազաքեար ֆըրգասընտան սօղութմանա սէպէպ օլմուշ իտի։

Սըր Լէյըրտըն պու մուվաֆֆագըյէթսիզլիքի Ինկիլթէրրատա մունհաֆազաքեարլարըն տիւշմէսի իլէ սէրպէսթի թարաֆտարլարընըն իշ պաշընա կէչմէսինի իճապ իտէն սէպէպլէրին էն գավիլէրինտէն պուլունտու։

Օ վագըթ Ինկիլթէրրանըն Շարգ բօլիթիգասընա պիր եէնի տէվր աչըլըպ, պու տէվր տախի Մ. Կօչէնին Սէթամպօլա կէլմէսիյլէ պաշլանըլտը. Մ. Կօչէնին ֆէվգէլատէ պիր թագըմ թալիմաթլա Լօնտրատան ազիմէթ իթտիկի վէ անճագ օ վագըթ վէ սայիր տէվլէթլէր Մ. Կլատսթօն գապինէթօսընըն մուվաֆֆագըյէթսիզլիքինի իլթիզամ իթմիշ օլտուգլարընտան, սէֆիրի մուշարիւլէյհին Էւրօպա բայթախթլարընտան կէչէր իքէն, վազիֆէսի խալքի քէսպը իւրֆէթ իտիպ նիհայէթ մահալը մէմուրիյէթինէ վիւսուլինտէ թալիմաթընտաքի գուվվէթ զայիլ օլմուշ օլտուղու մալիւմ տիր։

Մ. Կօչէն սայիր սուֆէրատան այըրըլմամագ լազըմ կէլտիկինի տուշիւնէրէք, Սէթամպօլտա պուլունտուղու միւտտէթճէ քէնտի քէնտինէ հիչ պիր հարէքէթտէ պուլունմամըշ վէ Պապը Ալիյէ գարշը բէք միւթէտիլանէ պիր հարէքէթտէ պուլունարագ քէնտիսինտէն պէքլէնիլէն հիչ պիր էսէրը թաղեիգ կէօսթէրմէմիշ տիր։

Նիհայէթ բօլիթիգայա ախտ մէսէլէլէր խիթամ պուլուպ, ահտնամէլէրին սըրֆ ումուրը տախիլիյէսինէ եանի բուլանթ վէ մալիյէյէ ախտ օլան մէսէլէլէր գալընճա, Մ. Կօչէն տախի Լօնտրայա ճէլպ օլունարագ, օնուն էերինէ Լօրտ Տիւֆրին թային վէ իզամ օլունմուշ տըր։

Լօրտ Տիւֆրին՝ Մ. Կօչէնի թային իթմիշ օլան պիր գապինէթօ թարաֆընտան թային օլունմուշ վէ պունուն վազիֆէսի տախի Մ. Կօչէնին վազիֆէսինին այնը թարաֆընը կէօրմէքտէն իպարէթ պուլունմուշ իսէ տէ, պու սէֆիրի ճէտիտին վազիֆէսի Մ. Կօչէնին վազիֆէսինտէն զիյատէ Մ. Լէյըրտըն վազիֆէսինէ պէնզէյօր։

Անապա Լօրտ Տիւֆրին՝ Սըր Լէյըրտըն մէսլէքինի՞ մի իթթիխազ իտէճէք, եօգսա Մ. Կօչէնին մէսլէքինտէ՞ մի տէվամ իտէճէք տիր, եանի բուլանթ վէ մալիյէ մէսէլէլէրինի ատէթա իչ էտիլիպ Պապը Ալիյի իճրաաթա իճպար իթմէ՞ք մի իսթէյէճէք, եօգսա սայիր սէֆիրլէրտէն այրըլմայարագ միւշթէրէքէն պիր թէքլիֆտէ պուլունմագլա մը գանաաթ իտէճէք տիր։

Իշթէ ասըլ Կլատսթօն գապինէթօսընըն Պիգընսֆիլտ գապինէթօսընտան օլան ֆարգընը մէյտանա գօյաճագ Լօրտ Տիւֆրինին չիմտի իթթիխազ իտէճէկի մէսլէք տիր։

Եօգարըտա տէտիյիմիզ կիպի, մուշարիւլէյհին ալմըշ օլաճաղը թալիմաթ վէ իթթիխազ իտէճէկի մէսլէք հագգընտա բէք չօգ իխթիլաֆաթ վէ թէվաթուրաթ պուլունտուղունտան, վէ քէնտիսի իսէ հալա րէսմի միւլագաթլարլա մէշղուլ օլուպ իշէ կիրիշմէմիշ օլտուղունտան, չիմտիտէն մէսէլէնի քէշֆ ու թային իտէպիլմէք միւմքին տէյիլ տիր։

Պունունլա պէրապէր պիզ զաննիտէրիզ քի, պու տէֆա Ինկիլթէրրա սէֆիրինին եալընըզ չախսը թէյիրիշմիշ տիր, վէ պինաէն ալէյհ սէֆիրի ճէտիտ սէլէֆինին մէսլէքինէ տէվամ իտէճէք տիր։

Շուրասը տա ունուտուլմամալը տըր քի, Սըր Լէյըրտ Անատօլու բուլանթըընը իճրա իթտիրմէյէ չալըշըյօր իսէ տէ, Գըպրըս ահտնամէսինին հիւքմիւնէ իսթինատ իտէրէք չալըշըյօր իտի. Օ ահտնամէ հիւքմիւնճէ, Պապը Ալի եալընըզ Ինկիլթէրրայա գարշը Անատօլուտա բուլանթ իճրա իթմէք մէճպուրիյէթինտէ իտի. Պինաէն ալէյհ օ վագթըքի Ինկիլթէրրա գապինէթօսու Պապը Ալիէ պու թէահհիւտի իճրա իթտիրտիքտէն սօնրա սայիր Էւրօպա տէվլէթլէրինէ գարշը տէվլէթը Օսմանիյէնի իլթիզամ վէ միւտաֆաա իթմէք նիյէթինտէ իտի։

Հալ պու քի չիմտիքի գապինէթօ՝ զաթէն Գըպրըս ահտնամէսինի թագտիր իթմէյիպ, Մ. Կլատսթօն՝ պու ահտնամէնին Ինկիլթէրրա հուգուգուն էֆքեարընա մուխալիֆ օլտուղունու, վէ միւճէրրէտ չիմտիլիք ֆէսխի ուլյամյաճաղընտան, պագը գալտըղընը բարլամէնթօտա րէսմէն պէյան իթմիշ օլտուղընա պագըլըր իսէ, Անատօլու խուլանթը մէսէլէսինտէ լօրտ Տիւֆրին Գըպրըս ահտնամէսինի ասլա գալէ ալմայարագ մէսէլէյի Պէրլին ահտնամէսինին 61ինճի մատտէսինէ իսթինատէն թալէպ իտէճէք տիր։

Պինաէն ալէյհ Ինկիլթէրրա սէֆիրը ճէտիտի Սըր Լէյըրտ կիպի քէնտինէ մախսուս վէ եալընըզ քէնտի տէվլէթի նամընա օլարագ պիր թէքլիֆտէ պուլունմայըպ, սէլէֆի օլան Մ. Կօչէն կիպի սայիր սէֆիրլէրլէ միւթթէֆիգէն վէ տուէլը սիթթէ նամընա օլարագ Պէրլին ահտնամէսինին պագայէյի աճքեամընըն իճրասընը, վէ տահա տօղրուսու կէչէն սէնէ վէրիլմիշ օլան միւշթէրէք նօթանըն նազարը տիգգաթա ալընմասընը թալէպ իտէճէք տիր։

Լօրտ Տիւֆրինին վազիֆէ վէ մէսլէքինտէ պունտան զիյատէ վէ եա պունտան աշաղը պիր չէյ մէմուլ իթմէք՝ Ինկիլթէրրա գապինէթօսունուն թէպտիլը մէսլէք իթմիշ օլտուղունա գայիլ օլմագ տիմէք տիր։ Հալ պու քի էօյլէ պիր թէպտիլէ ինանտըրաճագ մէյտանտա հիչ պիր սէպէպ վէ վէսիլէ պուլունմատըղընտան, պէօյլէ պիր ֆիքրէ պուլունմամաղա մաազուրըզ։

Զաթէն Մ. Կօչէնին Սէթամպօլա իքէ կէլիշինտէ, ալթը տէվլէթ թարաֆընտան միւշթէրէք պիր նօթա իլէ Պապը Ալիյէ թէպլիղ իտիլմիշ օլան թէքլիֆաթըն եալընըզ իճրա օլունուպ իւչիւ պագը օլտուղունտան, վէ նօթանըն պագը թէքլիֆաթընը գապուլ իլէ գուսուրլարընըն իճրասընտան սարֆը նազար օլունմագ տախի իհթիմալին խարիճինտէ պուլունտուղունտան, պու թէքլիֆաթըն իճրասը խիթամ պուլմատըգճա, սուֆէրանըն հէր հանկըսընըն օլուր իսէ մէսլէք վէ վազիֆէսինտէ պիր թէպտիլ թէսավվուր իթմէք պիզճէ միւմքին տէյիլ տիր։

Պինաէն ալէյհ եօգարըտա տէտիկիմիզի թէքրար իտէրէք տէրէպիլիրիզ քի, Ինկիլթէրրա սէֆարէթինէ վագը օլան պու թէպտիլ պիր չախսը թէպտիլինտէն իպարէթ օլուպ, մէսլէք վէ վազիֆէճէ հիչ պիր թէպտիլ օլմայաճագ տըր։

Պունուն իչիւն Լօրտը մուշարիւլէյհին թալիմաթընտա ֆէվգէլատէ պիր շէյ պուլունաճաղը ֆիքրինտէ տէյիլիզ, վէ քէնտիսինին նէ Պապը Ալինին լէհինտէ վէ նէ տէ ալէյհինտէ օլարագ պիր էհէմմիյէթլի հարէքէթտէ պուլունմայըպ, միւճէրրէտ Պէրլին ահտնամէսինին ահքեամը միւթէպագըյէսինի վէ միւշթէրէք նօթանըն թէքլիֆլէրինի իճրա իթտիրմէքլէ իքթիֆա իտէճէք տիր։

Պունու տա եալընըզ վէ քէնտի պաշընա եափմայարագ, զաթէն պաշլանմըշ օլտուղու վէճհլէ տուվէլի մուազզամէ սայիրէ սէֆիրլէրիյլէ պէրապէր չալըշաճագ տըր։

Իշթէ պիզճէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի ճէտիտինին գապինէթօսունտան ալմըշ օլտուղու թալիմաթ վէ մախսուսէտէ վազիֆէ վէ մէսլէքի տէ պունտան իպարէթ օլաճագ տըր։

Պապը Ալի՝ խուսուսիյէ չիմտիքի գապինէթօնուն թէշէքքիւլի կիւնիւնտէն պէրու պիր գաչ մունհիմ մէսէլէտէ մուվաֆֆագ օլուպ, սուլհէն թէսվիյէսի ումուր իտէրէք, Էվրօպանըն էմնիյէթ վէ իթթիմատընը գազանմըշ օլտուղու կիպի, պու գալան խուլանթ վէ մալիյէ մէսէլէլէրինտէ տախի էօյլէ ղայրէթլի վէ թէտպիրլի տավրանարագ, պու մէսէլէլէրի տախի ազ զէմանտա պիր հիւսնի սուրէթլէ թէսվիյէ վէ պու վէճհլէ Էվրօպանըն պիր գաթ տահա մէմնունիյէթինի ճէլպ իթմէքէ մուվաֆֆագ օլաճագ տըր իւմիտը գավիսինտէյիզ։

Պու թագտիրտէ հիչ պիր սէֆիրին վէ եա հէյէթը սուֆէրանըն թազյիգ իճրա իթմէսինէ լիւզում գալմայըպ, զաթէն մէնֆաաթը պիզէ այիտ օլան իսլահաթը մէզքիւրէ՝ քէնտի իրատէթիմիզլէ իճրա օլունաճագ, վէ սուֆէրանըն վազիֆէ վէ մէմուրիյէթի պիր իխթարտան իպարէթ գալաճագ տըր։

Հէր նէ գատար քի պիզիմ արզումըզ՝ օ իխթարըն տախի վուգուինէ իհթիյաճ պըրագմագսըզըն ֆայիտէսի պիզէ այիտ օլան իսլահաթը միւլքիյէ վէ մալիյէյի քէնտի իրատէթիմիզլէ իճրա իթմէքտէն իպարէթ պուլունմուշ իսէ տէ, արթըգ օնա վագըթ գալմատըղընտան, չիմտի արզու օլունաճագ պիր չէյ վար իսէ, օ տա պու պապտա վուգու պուլաճագ թէքլիֆլէրին վուգուի իլէ պէրապէր հիւսնի գապուլ վէ հէման իճրասը միւյէսսէր օլմասը տըր։

Օ հալտէ հիչ պիր սէֆիրին ալմըշ օլաճաղը թալիմաթտան վէ իթթիխազ իտէճէկի մէսլէքտէն գորգումուզ օլամազ։

ՄԱԼԻՅԷ

Տէյլի Նիւզ կազէթասը Օսմանլը մալիյէսինին թանզիմ ու թէսվիյէսի հագգընտա աթիտէքի մէգալէյի նէշր իթմիշ տիր.

Պէրլին ահտնամէսինին մալիյէյէ տաիր օլան ահքեամը հէնուզ իճրա օլունմամըշ տըր։ Մէզքիւր ահտնամէտէ մալիյէտէն մաատա պազը մէվատտը սայիրէտէն տախի պահս օլունտուղունա կէօրէ, Պուլկարիսթանըն՝ վարիտաթը վասաթիյէսինէ պինաէն իթա իտէճէկի վէրկինին միգտարը սէնէվիսի, ահտնամէի մէզքիւրը իմզա իտէն տէվլէթլէր թարաֆընտան գարարկիր օլաճագ տըր։ Պուլկարիսթան տույունը ումումիյէի Օսմանիյէնին պիր միգտարընը տէրուհտէ իտէճէքտիր, նասըլ քի պու խուսուս ահտնամէտէ միւսէրրահ տըր։ Գարատաղ կէլինճէ, էմարէթը միւշարիւլէյհա տախի՝ ահտնամէ մուճիպինճէ քէնտիսինէ թէրք օլունան արազիի ճէտիտէյէ նիսպէթէն տույունը մէզքիւրէնին պիր միգտարընը տէրուհտէ իտէճէք, վէ պու միգտար տա՝ Ըսթանպօլտա մուգիմ տուէլը մուազզամա սուֆէրասը թարաֆընտան թային օլունաճագ տըր։ Սըրպիսթան վէ Րումանիանըն տէրուհտէ իտէճէքլէրի միգտարը մէպալիղ տէ տէվլէթլէր թային իտէճէքլէր տիր։ Պէրլին ահտնամէսինին 9, 30, 39 վէ 48ինճի մատտէլէրի ահքեամը մէզքիւրէյի մուհթէվի տիր։ Օսմանլը մալիյէսինէ թէմասը իլէ թէսիրը իճրա իտիճէք իսէ, մալիյէյի մէզքիւրէնին տէվլէթլէր սէֆիրլէրի մարիֆէթիյլէ թանզիմի գօլայ պուլունտուղու տէրքեար տըր. Հալպու չիմտիյէ գատար ֆիիլէն հիչ պիր չէյ իճրա օլունմամըշ իսէ տէ, Ինկիլիզ վիւքէլայի հազըրէսի՝ Պէրլին ահտնամէսինի իճրաէ արզու պէյան իթմիշ տիր. Վէ ահտնամէի մէզքիւր իչ սէնէտէն պէրու իմզա իտիլմիշ իսէ տէ, մալիյէճէ անճագ ճիւզի քիւլլի պիր սուրէթը թէսվիյէ իրճաճ օլունմագտա տըր։ Պապը Ալի՝ Մըսըրտա իճրա օլունան խուլանթը մալիյէի կէօզ էօնինէ կէթիրէրէք Էվրօպա տէվլէթլէրինին միւտախալէսինի իսթէմիյօր։ Մամաֆիհ չուրասը տա սահիհ կէօրիւնիւր քի, Էվրօպա նէզարէթ իթմէքտիքճէ, Օսմանլը մալիյէսինին թանզիմ վէ իսլահը միւմքինիյէթ կիպի օլաճագ տըր։ Վարիտաթը տէվլէթ՝ խազինէյէ վասըլ օլունճայա գատար, միւխթէլիֆ վէ էնվայի պէհանէլէրլէ աղլըրօր։ Իխթիլասաթա ֆըրսաթ պուլան պագը մէմուրլար՝ լազըմ պիր նէզարէթի պի-

---

ԵՂԱՆԱԿ

ՊԱՏԺԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԺԱՄԱՆԱԿԵԱՅ ՕՐԷՆՔ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼԻ ՄԻՆՉ ՕՍՄ. ՆԵՐՍՓ. ԺՈՂՈՎՆ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵԼՈՎ ԻՐ ՀԱՃՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԷ

(Շարունակութիւն թիւ 1149)

Յօդ. 96. — Նախորդ յօդուածին համեմատ՝ ընդհանուր դատախազը պարտի իւր տուած առժամեայ դիպահագրոյն գործադրուելէն յետոյ քսան և չորս ժամ միջոցին եղելութիւնը իմաց տալ այն պաշտօնէին որ ներկայագիրն տուած է. և եթէ տեղեկագիրը չինուած է՝ զայն ևս պարտի հաղորդել նմա։

Յօդ. 97. — Թէ որ եկագիր տուող և տեղեկագիրն առնող պաշտօնեայն հարցաքննիչը չէ, այն ատեն՝ այդ պաշտօնեայն ո՛վ որ է՝ իւր ձեռքը գտնուած բոլոր թղթերն դարձեալ քսան և չորս ժամու մէջ տեղական հարցաքննիչին պարտի յղել. այս վերջինն ալ 85դ. յօդուածին տրամադրութեան համեմատ պիտի գործէ։

Յօդ. 98. — Անձամբ և կամ թէ 85դ. յօդուածին համեմատ ուրիշի մը միջոցաւ անուղղակի կերպիւ (հէվալէթէն) քննութեան ձեռնարկող հարցաքննիչը՝ պատահած օրինազանցութեան նկատմամբ գտած թղթերն ու իրերն և հաւաքած տեղեկութիւնքը կնքելով, ամբաստանելոյն ձերբակալուած տեղւոյն հարցաքննչին պիտի ղրկէ, որպէս զի հարցաքննութիւնը կատարուի։ Ցիշեալ վերոյիշեալ թղթերն ու իրերը ամենքն 'ի միասին հարցագրով (իսթինթագնամէ) հանդերձ նախապէս քննութիւնն սկսող հարցաքննչին պարտի վերադարձնել։

Յօդ. 99. — Նախապէս քննութեան ձեռնարկող հարցաքննիչը՝ մշտաւ դիպահի համար տուած գրոյն մէջ կրնայ նաև նշանակել թէ ամբաստանեալը քննութեանց կատարուած տեղւոյն արգելանոցը փոխադրուելու է. և եթէ այս փոխադրութեան խնդիրը այն գրոյն մէջ նշանակեալ չլինի՝ 122դ. 123դ. 124դ. 125դ. 126դ. 127դ. ու 128դ. յօդուածոց տրամադրութեանցը համեմատ հարցաքննչին կողմանէ մինչև որոշում մը տրուի՝ ձերբակալուած տեղւոյն արգելանոցը պիտի մնայ։

Յօդ. 100. — Եկագրով փնտռուած անձը եթէ չի գտնուի, սոյն գիրը՝ ամբաստանելոյն բնակած տեղւոյն՝ եթէ գիւղ-վիճակ (նահիյէ) է՝ կառավարչին, և եթէ գիւղ է թաղապետին, և կամ թէ այն տեղ և կամ այն շրջակայքը գտնուած քննիչ պաշտօնէին և կամ ոստիկան զօրաց պաշտօնակալին պիտի ցուցուի։ Ցիշեալ անձինքն պարտաւոր են սոյն գիրը տեսնելէ յետոյ իրր վաւերացում ներքևը ստորագրել։

Յօդ. 101. — Կառավարութեան պաշտօնեաներէն և կամ հասարակութեան անհատներէն (ահատը նաս) ով որ ալ ըլլայ, երբ մէկը յայտ յանդիման օրինազանցութեամբ բռնուի, և կամ թէ մարդկանց աղմկով հալածուի, և կամ յայտ յանդիման օրինազանցութիւն համարուած ձևի մը մէջ գտնուի, և երբ յիշեալին արարքը (ֆի'լի վագը) ահաւոր պատժոյ ենթակայ լինի՝ առանց եկագրոյ հարկ մնալու պարտաւոր են ձերբակալել և ընդհանուր դատախազին բերել։

Յօդ. 102. — Առժամանեայ դիպահագիրը ցուցուած ժամանակ՝ ամբաստանեալը նախնական դատարանին (պիտայէթ մահքէմէսի) արգելանոցը պիտի դրուի, և բանտապետը (միւտիր) սոյն գիրը բերող նուիրակին և կամ ոստիկանին փոխարէն գրութիւն մը պիտի տայ՝ որոյ մէջ պիտի իմացնէ թէ ամբաստանեալն իրեն յանձնուած է։

Յօդ. 103. — Առժամեայ և կամ մշտաւ դիպահագիրն գործադրող պաշտօնեայն՝ իւր հետն պիտի առնու այնքան զինուոր որ բաւական է ի ձերբակալումն ամբաստանելոյն, և այդ զինուորներն՝ դիպահագրոյն գործադրուելիք մերձաւորագոյն տեղէն պիտի առնու։ Այդ տեղւոյն զինուորական պաշտօնեայն դիպահագրոյն տրամադրութեանն համաձայն վարուելու պարտաւոր է։

Յօդ. 104. — Եթէ ամբաստանեալը կարելի չըլլայ ձերբակալել՝ մշտաւ դիպահագիրը նորա վերջին բնակարանը պիտի ղրկուի, և նորա խուզարկուելը իրողութիւնը պիտի տեղեկագրուի։ Այս տեղեկագիրը ամբաստանելոյն ամենէն մօտակայ երկու դրացեաց ներկայութեանը պիտի չինուի, այս երկու անձինքը գիրը տանող պաշտօնէին կողմանէ պիտի գտնուին։ Ցիշեալ դրացիք պարտական են այն թուղթը ստորագրել կամ կնքել, և եթէ չկարողանան կամ մերժեն՝ խնդիրը տեղեկագրոյն մէջ պիտի նշանակուի հանդերձ այնու ծանօթութեամբ որ ստորագրութիւն գնելն առաջարկուած է այն անձանց։ Տեւական դիպահագիրն տանող պաշտօնեայն 10դ. յօդուածին մէջ նշանակեալ պաշտօնէից միոյն վաւերացնել պիտի տայ և մի օրինակն ալ հոն պիտի ձգէ. յետոյ մշտաւ դիպահագիրն ու տեղեկագիրը դատարանին գրասենեակը (գալէմ) պիտի յանձնուի։

Յօդ. 105. — Առժամեայ և կամ մշտաւ դիպահագրի զօրութեամբ ձերբակալեալ անձը՝ այն գրոյն մէջ նշանակուած արգելանոցը պիտի ղրկուի անյապաղ։

Յօդ. 106. — Այս դիպահագիրը գործադրող պաշտօնեայն՝ պիտի յանձնէ ամբաստանելոյն արգելանոցի պահապանին և 102դ. յօդուածին համեմատ փոխարէն մուրհակ մը առնելէ յետոյ՝ ամբաստանելոյն ձերբակալութեանը վերաբերող թղթերն նախնական դատարանին գրասենեակը պիտի յանձնէ, ընդունագիր մը (իլմուխապէր) պիտի առնու և այն երկու մուրհակները քսան և չորս ժամու միջոցին հարցաքննչին պիտի ցոյց տայ. հարցաքննիչն ալ այդ երկու թղթոց վրայ «Տեսնուեցաւ» բառը նշանակելով թուական և ստորագրութիւն պիտի դնէ։

Յօդ. 107. — Կոչնագրի կամ եկագրի և առժամեայ և կամ մշտաւ դիպահագրոց վերաբերեալ որոշ գործողութիւնք եթէ չի կատարուին՝ դատարանի քարտուղարէն առ նուազն երկու ոսկի տուգանք պիտի առնուի, և 'ի հարկին հարցաքննչին և ընդհանուր դատախազին պատուէր պիտի տրուի. նաև և ֆառ ընդդէմ պաշտօնէից օրէնքն ալ պիտի գործադրուի։

ԳԼՈՒԽ Ը.

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ ՆԵՐՊԻ ԲԱՆՏԷ ԱՐՁԱԿՈՒՄ ԵՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 108. — Խնդիրը ինչ որ ալ ըլլայ, եթէ յանցակարծեալը (մաղնունըն-ալէյհ) աղերսագրով մը բանտէն արձակուիլը խնդրէ՝ ընդհանուր դատախազը իր կարծիքը յայտնելէ յետոյ, հարցաքննիչը կարող է ժամանակի մը համար յանցակարծեալն արձակել ի բանտէ, այնու պայմանաւ՝ որ քննական ամեն տեսակ գործողութեանց ներկայ գտնուի, և խոստանայ որ իւր նկատմամբ տնօրինեալ վճռոյ գործադրութեանը համար ուզուած ատեն անպատճառ ներկայանայ։

Թէ որ յանցակարծելոյն մեղանչած օրինազանցութիւնը՝ առ առաւելն երկու տարիէ նուազ բանտարկութեան ենթակայ եղող յանցանք մը լինի, և եթէ յանցակարծեալը բնակարան ունենայ, հարցաքննութենէն հինգ օր վերջը իրաւամբ (ալէ հագգըն) բանտէն կարձակուի։ Բայց սոյն յօդուածին տրամադրութիւնքը՝ նախապէս ոճրագործեաց կամ մի տարիէ աւելի բանտարկութեան դատապարտելոց չպատկանիր։

(Շարունակելի)

ՎԱՀՐԱՄ Ն. ՏԱՏԵԱՆ

լէ մէնէ միւդթէտիր տիրէր։ Օսմանլը պիւտժէլերի ֆէնա պիր հալտէ տիր։

Յունուն միւնթազամա վէ ղայրը միւնթազամանին թէքմիլ ֆաեիզը սէնէֆիսի 11 միլիոն լիրայը միւթէճավուզ օլուպ, 1875—6 սէնէսինին պիւտճէսինտէ 4 պուչուգ միլիոն ինկիլիզ լիրասը պիր մէյտանա չըգմըշ օլտուզ. զամանան, սէնէի մէզքուրէ վարիտաթնտան տէվլէթ՝ տայինէրինէ 6 պուչուգ միլիոն թէճէնիյէ իտէպիլտի։ Ռումելիական ալընան 36.000 լիրա վէ Սրպիսթանատան ալտը իտիլէն 21.000 լիրա վէրկի տայինէրէ թալեպես իտիլմիշ իսէ տէ, իչպու մէպլաղ տօղրուսան տօղրույա ասհասը մաթլուպա թէտիյէ օլունսա թահ պիլէ, երինէ պիր էհէմմիյէթ. տիր մէպլաղ սայլըը։ Մըսըր վերկիսի ուզուն միւտէթտէնը պէրու վատ օլունմուշ իսէ տէ, պու վատհալա իճրա օլունմամըշ տը։ տիկեր պիր չօգ վատլար տախի չիպհէլի վէ մուխթէլիֆ սրիթատա պուլունմուշլար տը։ Պիր պիւտժէ թանգիմ իթմէք իչին պիր մուխթէլիֆ գօմիսիօնը լազըմ տը։ Պապը Ալի պունու պիտիկինտէն, գօմիսիօնը մէզքուրը թէչքիրինի մէն իթմէնուպ, անճագ էվվէլճէ տայինէրի իլէ պիր սուրէթը թէսվիյէ ագա իտէր իսէ, պու սայէտէ մէզքուր գօմիսիօն տուեան ֆայդասը թային իթմէք եօրկունլուզունտան գուրթուլուր։ Պապը Ալի իհթիմալ քի պիր խութիգրաղա տա միհրաճ տը։

Թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլէրի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին տիվէլը էճնէպիյէ թարաֆընտան թէտգիգի մուհասէպաթա միտախէլէ վուգու պուլաճագ գօրգուսուլլա քէնտիլէրի իչին պիր իճրաատթա պուլունաճագը իւմիտ իտիյօրլար։ չինքի պէօյլէ պիր վագտա Պապը Ալինին էն նազիք պիր հըսսընա տօգանը։

Թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլերինին զանլարընա կէօրէ, իչլերին չու հալի էյիեէ տէօնէպիլիր։ վէ սուրէթը միսլիհանէտէ պիր իթիլաֆ հուսուլ կէթիրիլմէեէ չալըշըճաղ տը։ լաքին պու խուսուս՝ անճագ վարիտաթը մէվճուտէնին մուազամ տէվլէթլեր թարաֆընտան ըէսմէն իտարէ օլունմասը լազ նէթիճէբէգիր օլապիլիր։ Մ. Վալֆրէ՝ ինկիլիզ ասհասը սէնէտաթը իլէ խութիչրէ իթմէք։ վէ մէճախխարէն պիր ինկիլիզ իլէ վէ պէլգի պիր տէ Ավսթրիալը իլէ պիրլիգտէ Սթանպօլա ազիմէթ իյէմէք իւզրէ Բարիզտէն մուրախխաս թային օլունմուշ տը։ Պու զաթլար՝ Պապը Ալինին թէքլիֆ իտէճէկի պիր սուրէթը թէսվիրէի ատիլանէ բանը. նը թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլերինէ արզ իթմէէ հաղը պուլունտուգլարընը Պապը Ալիյէ պէեան իտէճէքլէր տիր։ Ասհապը թահվիլաթ պու սրբատա բէք ֆէնա պիր վազիյէթտէ պուլունաուգլարընտան նայլի, արթըզ նէ գատար մէօհլէթ օլա վէրմէքտէն իսթինքեաֆ իտէմէեէճէքլէր տիր։

Ասհապը թահվիլաթը մերգուզ հէր նէ զայպ իտէպիլիրլեր իտի իսէ զայպ իթմիշլէր տիր. ֆաիզ ալմամըշլար տը, եէտլերինտէ պուլունան թահվիլաթլարը՝ թէտավիւլէ չըգարըլտըղը ֆիյաթտան խայլիճճէ թէնէզզիւլ իթմիշ տիր։ Էկեր պիր սուրէթը թէսվիեէի միսլիհանէ վուգու պուլմազ իսէ. թահվիլաթը մէզքուրէ ասհապը տայիմա պիր միխթէլիթ մալիյէ գօմիսիօնընին թէչքիլի իմիտինտէ պուլունաճագլար տը։ Պապը Ալի՝ կէօրիւնիւշտէ պիր սուրէթը թէսվիյէ թէքլիֆ իթմէյէ հաղը պուլունմադտա օլուպ, իհթիմալ քի Պապը Ալինին պու թէքլիֆէ նիյէթլէնմէսի՝ պիր միւասխէլէի բէսմիյէ վուգուինտէն իհթիրազ իթմէսինէ մէպնի տիր։ Թիւրքիանընն պիր սուրէթը թէսվիյէի միսլիհանէ գարարլաշըրմասը միւմքին տիր, լաքին չուտա վար քի, էյրօբա տիպլօմաթլարը պու պապատ քէնտիսինի սըգըշըրաճագ օլուրլար իսէ, թէէխխիւրաթ վէ միշքիլաթ վուգուա կէլէճէք տիր։ Թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլէրի՝ էյրօբա նէզարէթինէ պիր վարիտաթը քիֆայէ հէվալէ օլունմատըգճա, վուգու պուլաճագ պիր սուրէթը թէսվիյէնին դըյմէթի օլմաեաճաղընը սէօյլէմէեէ պիչէ լիւզում կէօրմէեօրլար։ Բուսումը Սիրթէ միտիրի Մ. Լանֆրէն մուգավէէսի միճիպլինճէ, պաղը վարիտաթ էյրօբա նէզտրէթինէ թէսլիմ՝ օլունուպ, նէզարէթին տէ մաթլուպ սուրէթտէ իշ կէօրտիւկիւնիւ սէօյլէմէկէ հաճէթ եօգ տը։

Շիմտի մատտէ՝ Պապը Ալինին պաղը վարիտաթընտան էվրօբա երպապը մէհարէթինէ սուրէթը մագուլէտ պիր մէպլաղ թէէտիյէ իտիպ իթմէյէճէկինտէ, եախօտ տիկեր թարաֆտան մալիյէսինի միւտախէլէի բօլիթիգէյէտէն մասսուն թութուպ թութմայաճաղընտա տը։ Թիւրքիա՝ Դարատաղ վէ Եունան հուտուտը մէսէլէլերինտէ տուէլը մուազամա իթթիֆագը գաթ իթմէյէ միւգթէտիր օլմամըշ իսէ տէ, մալիյէճէ պիր միւտախէլէի էճնէպիյէ վուգուընտա, միւշարիլէյհիւմ տէվլէթլերին իթթիֆագընը պօզմաղա իսթիմալը մէհարէթ իտէպիլիր։ Շիմտի ասհապը թահվիլաթ իչին մէսէլէ՝ Պապը Ալինին գարարլաշըրընտան սուրէթը թէսվիյէի միւտախէլէ իճրա օլունուպ օլունմայաճաղը մէսէլէսի տիր։ Շարդտա էքսէր տէֆա պիր մէսէլէ թասավվուր օլունուպ, ֆագաթ պու մէսէլէ գուվվէտէն ֆիրիլէ չըգմազ։ Շիմտիքի ըէվիշիհալէպագըլը իսէ, պիր սուրէթը թէսվիյէի միւսլիհանէնին նօգթաի էսասիյէսի՝ թուրքիանընն պաղը վարիտաթընա էվրօբա թարաֆընտան պիր նէզարէթ իճրասընտան իպարէթ օլաճագ տը։ Միւխթէլիֆ մալիյէ գօմիսիօնը ֆիլհագըգա քեամիլէն վէ սէրիան իճրաի մուամիլէ իտէճէք օլուր իսէ, մաթլուպ հասըլ օլապիլիր։ Լաքին թէհլիքէ շուրատա տը քի, մէզքուր միւխթէլիֆ գօմիսիօն կիւճիւքլերէ միւպթէլա օլարագ, իթթիֆագը պօզուլապիլիր, վէ օհալտէ մէզքուր գօմիսիօն չապուգ իչ կէօրէմէյիպ, թիւրքիանընն էճնէպիտային էրինէ լեճպիրմիւտէթտէ անճագ պիրէր մրգտար մէպլաղ թէմզիլ իտէպիլիր։ Ղայրը բէսմի սուրէթտէ թային օլունան մուրախխասլարընը միզաքէրտը հէմ բօլիթիգաճա վէ հէմ մալիյէճէ էհէմմիյէթի հայիզ պուլունաճագ տը։ Պունլար մուվաֆֆագ օլմազլար իսէ, տէվլէթլեր թարաֆընտան մալիյէ նէզարէթ իթմէք սէրիան վէ աչըգտան աչըղա վուգու պուլաճաղը զանն օլունուր։

Թեթ. Էֆէնտի.—Պալատէքի պէնտին միհթալէաբնտան անչըլտըղը վէճճ իլէ, թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլերինին ֆէրասատէթէ կէլմէքճէ օլան վէքիլլերին թէքլիֆ իթմէք իւզրէ Պապը Ալի պիր սուրէթը թէսվիյէ հազըրլամադտա օլմաղա, ումարըզքի, սուրէթը թէսվիյէի մէզքուրէ՝ մուամիլէյհիւմ վէքիլլեր թարաֆընտան գապուլ օլունուր, վէ չուաուլունաթը Օսմանիյէ մէսէլէսի՝ տուէլը էճնէպիյէ թարաֆընտան միւտախէլէ վուգու պուլմադըզընն, հալ ու թէսվիյէ իտիլիր։

ՔՆՆԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՆՈՐ ԾԱՂԻԿ Ի ԲՈՒՐԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱԿԱԿԱՆ ՊԱՐՆԱՍԵԱՑ

Հուգոնի փոսկոլիոյ, այսինքն Ուկօ Ֆոսգօլօ անուն իտալացի բանաստեղծին անուանի երգն ըզգերեզմանաց առ բարեկամ իւր Հիպպոդիտոս Պինդեմոնտ (Իբբօլիտոս Բինտէմոնդէ), այս երրորդ անգամ կը տեսնեմք ի լոյս ընծայեալ Հայերէն նոր թարգմանութեամբ։ Առաջին թարգմանութիւնն ի Հ. Ա. Կ. Բագրատունւոյ Թուեցաւ ոմանց մուտ, ըստ Հ. Եդուարդայ Հիւբմիւզեան, ուստի և կրկին թարգմանեցաւ ի Նմանէ. Եւ զի երկոքին թարգմանութիւնք և անյանգ էին, Տ. Յարութիւն Դ. Մըրմըրեան կուտայ մեզ զայս երրորդ թարգմանութիւն յանգաւոր մետասանոտանեան, յաւելով ի նոյն և Պինդեմոնտի պատասխանին նովին չափով։ Հաճատ թարգմանիչն չհամարիր զիւր նոր թարգմանութիւն հաւասար առաջին երկուց։ բայց համեմատելով զայն ընդ բնագրին և երկու հընագոյն թարգմանութեանց, կը գտնեմք ճիշդ, թէպէտ նայելով մեծ դժուարութեան՝ զոր ունի այնպիսի դժուարին գործոց յանգաւոր թարգմանութիւնն, ներելի պիտի համարելինք, եթէ էր թարգմանութիւնն աւելի ազատ։

Գալով Հայերէնին, լեզու երեւոտասարդ բանասիրին չունի տարբերութիւն, ըստ ընտրութեան և ըստ մարբրութեան՝ վենետկոյ հայց համբաւեալ հայկաբանութենէն։

Թո՛ղ առատ ծանօթութիւններն, զորս կը յաւելու թարգմանիչն ի լուսաւորել բնագրին պատմական և գիտնական ստէպ ակնարկութիւններն, ունի նա և ի սկզբան մրմունջ խանդաղատական՝ իբրև նուէր առ հայր իւր հանգուցեալ։ Մըրմըրեան թարգմանութիւնն է արդարև «Դաղիկ մի յաւելեալ ի բուրաստանի Հայկական Պարնասեայ», և կը ցուցանէ թէ Հայերէն նախնի լեզուին ուսումն չէ այնպէս լքեալ թողեալ ի Հայ երիտասարդութենէ, որպէս յերազեն ոմանք։

Ա. Մ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ՄԻԻԹԼԻՖԷՐՐԻԳԱ

Պու կիւնտէն իթիպարէն պաշվէքեալէթ վէ խարիճիյէ նէզարէթի քէթէպէսինէ մախս մասալընն իթասընա միպատէրէթ օլունաճաղը իչիւրմիշ տիր։

—

Եէնի Շեհիրեան իքի Իսլամ Արնավուտլարը պաղը թէշվիգաթ վէ թահրիքաթը իլէ պաղը կէօնա ուլղունսուզլուգլար վուգու պուլմուշ օլմաղա, մերգուման Արնավուտլար պիթթէվգըֆ ցերսատէթ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պունլար գարիպէն նէֆի իտիլճէքլեր իսմշ։

—

Իզմիտտէ ճէմ իթտիրիլմիշ օլան տէօրթ թապուր ասաքիրը ըէտիֆ Հարպիյէ նէզարէթինտէ կէօնտէրիլէն էմ. իւզրինէ տաղըրըլըպ մէմլէքէթլերինէ սէվգ օլունմուշլար տը։

—

Գարամուսալ ըէտիֆ պին պաշըսընն թահրը մուհաքէմէեէ ալընտըղը իշխիլմիշ տիր։

—

Միուշիր վէ ֆէրիգլեր իլէ իւմէրա վէ էրքեանը ասքէրիյէնին եաղ մէվսիմինտէ պէյազ էլպիսէ կիյնմէլերինէ թարաֆը հաղրէթը Շեհրիյարիտէն միւսաատէ պույրուլմուշ տը։

—

Շարգի Ռումելի վալիսի Ալէգօ բաշա հաղրէթլերինին տիւնքի կիւն թրէնը մախսուս իլէ մահալը մէմուրիյէթի օլան ֆիլիպէյէ միւթէվէճճիհէն ցերսատէթէն հաբիքէթ իյէտիի մէռմու տը։

—

Էվվէլքի կիւն էօյլէնտէն սօնրա զուհուր իտէն ֆուրթունատա, Պէօյիքտէրէ էօնէրինտէ տէբանինտէ Ռումելիական տէօրթ էրքէք վէ իքի գատըն պուլունան պիր սանատ տէվրիլէրէք իքի էրքէք իլէ իքի գատըն զարդ ու թէլէֆ օրմուշլար վէ տիկեր իքիսի էթրաֆտան եէթիշէն խնատա սաեէսինտէ թախլիս օլունմուշլար տը։

—

Ինկիլթէրրա սէֆիրէթի միւսթէշարը Սըր Սանտիսընն թաալիւգաթընտան պիր մատամանին խանէսինտէ պուլունան պիր թաթար զըզը էվվէլիսի կիւն քէնտի քէնտինի ասարագ թէլէֆը նէֆս իյէտմիշ տիր։

Վէֆի կաղէթասը տիւնքի նիւսխէսինտէ մէզպուրէ գըզըն մուամիլէյհիւմա մատամ թարաֆընտան աչճըլըգ իթմէք իւզրէ Պրուսատան կէթիրիլմիշ օլտուղունու վէ Սըր Սանտիսընն թարաֆընտան վուգոզ պուլան թայէպ մուճիպլինճէ իճրա օլունան քէչֆիյաթ իւզերինէ մէզպուրէտէ տէլիլիք էսէրի պուլունտուղու թէպէյեհիւն իյէտիյինի եաղալը հալտէ, պու կիւնքի նիւսխէսինտէ մէզպուրէ գըզըն Պրուսա բուսումաթ նազիրը Մէհմէտ Ալի էֆէնտինին ճարիյէսի օլուպ, Պրուսատա ինկիլիզ գօնսօլոսխանէսինէ ֆիրար իթմիշ օլտուղունու վէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան մէզպուրէնին խութիրատը իչիւն թէչէպպուս օլունմուշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլմանամըզ մէզպուրէնին Սթամպօլա կէթիրիլմիշ օլտուղունու եաղըյօր։

Պունդան մատտա մէզքիւր կաղէթանըն ալտը մալիմաթա կէօրէ, գըզ պօղուլմուշ օլտուգտան մատտա եէտիեէրինտէնեարա տախի օլտուղու էվվէլճէ բաքօրթօտա եաղըլմըշ իսէ տէ, մերգումանտէֆն օլունմուշ օլտուղու հալտէ տախի մէզարտան չըգարըլմըշ, եէնիտէն քէչֆ խիլմիշ վէ օն իւչ եէրինտէ ճէրիհսաը օլտուղու վէ պիքքրի տախի իղալէ օլունմուշ օլտուղու թէպէյեհիւն իթթիֆինտէն, թահգիգաթը բէսմիյէեէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ իմիշ։

—

Էվվէլիսի կիւն Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընին եաղը թարաֆընտա տէնիզտէն պիր ինսան նաշը զուհուր իլէմիշ տիր։ Մաղրուգը մերգումին իքի գօլու արգասընա պաղը օլտուղու կիպի էնքսէ քէօբիւնտէ տախի պէօյլէ պիր եարա մէվճուտ իմիշ վէ ֆագաթ նէ միլլէթէ մէնսուպ օլտուղու անլաշըլամըշ տը։

—

Սօֆիատան ղիէննայա կէօնտէրիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պուլկարիսթան բոլիսի՝ պու կիւնլերտէ բրէնս Ալէքսանտր ալէհինէ թէրթիպ իտիլէն պիր իթթիֆագը խաֆի մէյտանա չըգարմըշ տը։

—

Էնդիէանոս Բոմֆ կաղէթասընն Պուլկարիսթանատան ալտըղը խապէրլերէ կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր տէվր ու սէյտահաթտէն Սօֆիայա ալտէթ իթմիշ տիր։

Պունատան մատտա քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ինթիխապաթ միւնասէպէթիյլէ գարըշդըգլարը հուսուլէ կէմիշ, վէ էքսէր չէհրլերտէ էհալի ասքէր իլէ միւտարէպէյէ թատիմ օլունմուշ տը։

Պիր չօգ միւնթէխիպլէր՝ բըրէնս Բուսֆուգտա իքէն պիր հէյէթը (մէպուսէ կէօնտէրէրէք բրօթէսթօ իթմիշլէր իսէ տէ, բըրէնս Ալէքսանտր՝ քէնտուսինէ թագտիմ օլունան արզուհալը հէյէթը մէպուսէի մէզքիւրէնին կէօզլերի էօնիւնտէ երրթմըշ տը։

—

Մապէյն քէթէպէսինտէն ֆէնմիլ պէյ էֆէնտիյէ իւչիւնճիւրիւթպէտէն պիր գըզթա Մէհմէտիյէ նըշանը իհսան պույրուլմուշ տը։

—

Շեհր էմանէթինտէ պուլունան վերկի միտիրիյէթի վէ թահրիրը էմլաք գօմիսիօնու իլղա գըլընարագ, թէչքիլթը ճէտիտէ մուճիպլինճէ. էմլաք վէրկիսինին ումուրը հիսապիյէսի էմանէթը միւշարիյէյհայա հէվալէ գըլընըպ, ֆէրաղ վէ ինթիգալ վէ սարիէ մուամէլաթը իճրա ըիյլեէն հիւքմ մէմուրլարը տախի պէյէթիյէ տարիրէլերինէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—

Մէմալիքի Օսմանիյէտէ պուլունան Մըսըր բօսթաալարընը չըգան ճումաա իրթէսի կիւնլիւնտէն պէրու ֆէօխա ու իլղա գըլընմըշ օլտուղունու եաղմըշ իսէք։ Մըսըր չանթասը կէչէն կիւն Օսմանը բօսթախանէսի թարաֆընտան Աւսթրիա բօսթախանէսինէ վէրիլմիշ իսթամպուլ գազէթասը բէսմիյէեէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ իմիշ։

—

Էվվէլիսի կիւն Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընին եաղը թարաֆընտա տէնիզտէն պիր ինսան նաշը զուհուր իլէմիշ տիր։ Մաղրուգը մերգումին իքի գօլու արգասընա պաղը օլտուղու կիպի էնքսէ քէօբիւնտէ տախի պէօյլէ պիր եարա մէվճուտ իմիշ վէ ֆագաթ նէ միլլէթէ մէնսուպ օլտուղու անլաշըլամըշ տը։

—

Սօֆիատան ղիէննայա կէօնտէրիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պուլկարիսթան բոլիսի՝ պու կիւնլերտէ բրէնս Ալէքսանտր ալէհինէ թէրթիպ իտիլէն պիր իթթիֆագը խաֆի մէյտանա չըգարմըշ տը։

—

Էնդիէանոս Բոմֆ կաղէթասընն Պուլկարիսթանատան ալտըղը խապէրլերէ կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր տէվր ու սէյտահաթտէն Սօֆիայա ալտէթ իթմիշ տիր։

Պունատան մատտա քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ինթիխապաթ միւնասէպէթիյլէ գարըշդըգլարը հուսուլէ կէմիշ, վէ էքսէր չէհրլերտէ էհալի ասքէր իլէ միւտարէպէյէ թատ

ռէ տէ, բօսթախանէի մէզքիւր՝ եվվէլճէ պու պապտէ պիր գարար վէրիլմէմիշ օլտուղունու պիլ պէ. եան մէզքիւր բօսթա չանթասընը գապուլ իթմէմիշ տիր։

—Պու կիւնքի վ-ք-նա չէօյլէ պիր ֆգրա օգունմուշ տըր․

«Ավմթրիատան ալընան խապէր. լէր՝ օրաճա պիր Թագըմ Շարգ բլանլարը իլէ իշթիղալ օլունտու. ղունու միւթեզամմին տիր։

«Վիէննա սէֆիրի Էսհէմ բաշա հազրէթլէրի՝ օ բլանլարըն քեաֆ. ֆէսինէ ըթթըլա իլէ (անլայարագ) թէտապիրը լազըմէյի Պապը Ալիյէ իշար պուեուրույօրլար իմիշ։»

—Սօֆիատան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ պուլու. նան տուէլը էճնէպիյէ գօնսօլօս. լարը բրէնս Ալէքսանտրըն նէզտինէ ազիմէթ իտէրէք, սէրպէսթի թա. րաֆտարանըմը պիր տէրեճէյէ գա. տար էլէ ալմասընը, վէ քէնտինին վուգու պուլան թէքլիֆաթը մէճ. լիսը մէպուսան թարաֆընտան գապուլ օլունուր իսէ, հէր թա. րաֆա միւլայիմիքլէ մուամէլէ իթ. մէսինի թավսիյէ իյլէմիշլէր տիր։

—Թրապիզօնա իշլէմէքտէ օլան վաբօր գումբանեալարը արասըն. տա պիր միւտտէթտէն պէրու հիւքմ սիւրմէքտէ օլան րեգա. պէթ՝ մէզքիւր գումբանեալար արասընտա ագտ օլունմուշ օլան եվվէլքի մուգավէլէնին եէնիտէն գապուլի իլէ խիթամ պուլմուշ տըր։ Շէօյլէ քի, կէչէն հաֆթա. տան իժիպարէն իքի այ միւտտէթ իթիպար օլմագ իւզրէ վէրիլէն պիր գարար մուճիպինճէ, մու. գուա վէլէճէք հասըլաթըն եւիզ. տէ օնու մէսարիֆ նամընա գում. բանեալարա թէրք օլունտուգտան սօնրա, պագը գալան բարա պիր սանտըգտա ճէմ իտիլէրէք միւտ. տէթին խիթամընտա գումբանեա. լար արասընտա թագսիմ օլունա. ճագ տըր։

—Նարտա գալէսի ալթընտա պիր լաղըմ՝ մէյտանա օլուպ, պունուն. լա չէհր պէր հավա օլունաճաղընա տաիր Աթինատա պիր չայիա ղու. հուր իթմիշ օլագլա, Էրքէ-հ Բէ-ղէվ-ա նամ Էունան կազէթասը պու չայիայը թէքզիպ իթմիշ իմիշ։

—Կիրիտ մէճլիսի ումումիսի՝ միւխթէլիթ թիճարէթ մահքէմէ. սինի լաղվ իթմիշ օլուպ, գաբի. թիւլասիօնլարը (եանի մէմալիքի Օսմանիյէտէ էճնէպիլէրին մալիք օլտուղու իմթիյազաթ վէ միւսա. ատաթը) տախի կիրիտ ճիհէթին. ճէ ֆէսխ իթմէք նիյէթինտէ պու. լունույօր իմիշ։

—Ցէրսաատէթ Բում թիւճճա. րանը միւթէպէրանընտան Մ․ Ա․ Սինկրօս՝ իսթէտիկի պիր էմրը խայրա սարֆ ու իսթիմալ իթմէք իւզրէ Էունան գրալընա 112000 ֆրանգ իհտա էյլէմիշ տիր։

—Իսքէնտէրիյէտէ նէշր օլու. նան Փ-ր դ'Ալէ-ս-ն-րի-է-ն օգունըր. ղընա կէօրէ, Մըսըր հուքուտըն. տա Ալիթիէնա նամ մահալտէ հա. պէշլի պիր մէմուր տիկէր եւիզ քիշինին մուավէնէթիյէ պազը Ֆրանսըզ գաթօլիք միսիօնարլա. րընը խըրըսըզլըգ թէվգիֆ իթ. միշ վէ քիլիսէյի վէ Լազարիսթ բուհապանլարընըն խանէլէրինի զապթ ու իհրագ էյլէմիշ տիր։

Մասավասա մուգիմ Ֆրանսըզ գօնսօլօսը՝ Հապէշ գրալընա չէ. տին պիր նօթա իրսալ իտէրէք միւքէմմէլ թարզիյէ թալէպ իթ. միշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

23 Ցունիս սալը սապահ

Պիր միւտտէթտէն պէրու էս. համը Օսմանիյէ իւզէրինէ մուհիմ պիր թէպէտտիւլաթ վուգուա կէլմէմէքտէ իտի, վէ մուամէլա. թը սարրաֆիյէ գարարըզ պիր հալտէ օլուպ, հէր քէսին նազա. րը տըգգաթը եազընտա միւպա. չէրէթ օլունաճագ միւքեալէմաթ վէ թէսավվուրաթ իւզէրինէ ճելպ օլունմագտա իտի։

Հալ պու քի տէօրթ պէշ կիւն. տէն պէրու էսհամը ումումիյէ վէ սաիր թահվիլաթը Օսմանիյէ ֆէվ. գէլատէ սուրէթտէ տիւշմիւշ օլ. տուգլարընտան, պու պապտէ միւխթէլիֆ չայիալէր կէզմէքտէ տիր։ Շէօյլէ քի, պաղըլարընը բիվայէթինէ կէօրէ, Ֆրանսա հիւ. քիւմէթի թարաֆընտան Թարապ. լուսը Ղարպ հագգընտա պազը կէօնա մէշէպպիւսաթ իճրա օլու. նուպ, կազէթալար տա օյ պապտա պիր Թագըմ պէնտը մախսուս ար. նէշր իթտիւքլէրինտէն, տէվլէթի Ալիյէ իլէ Ֆրանսա տէվլէթի պէյ. նինտէ միւճէրրէտ գիլլ ու գալըր ղուհուրա կէլէճէկինտէն խէվֆ օ. լունույօր իմիշ։ Իշթէ պու սէպէ. պէ մէպնի էսհամը Օսմանիյէ պէօյ. լէճէ ֆէվգէլատէ սուրէթտէ թէ. նէզզիւլ իթմիշ իմիշ։ Պաղըլարընըն տախի պէեանընա կէօրէ էճնէպի տայինլէրիմիզին վէքիլլէրի արասըն. տա եէնիտէն միպայենէթի էֆքեար ղուհուրա կէլէրէք, Մ․ Պուրքըն պազը թէքլիֆաթը թահվիլաթը Օսմանիյէ սահիպլէրի թարաֆըն. տան գապուլ օլունմամըշ տըր։ Ցահա պունուն կիպի պիր թագըմ չայիալէր տէվէրան իթմէքտէ իսէ տէ, սըհհէթէ մագրուն կէօրիւլ. մէտիկինտէն, պէյանընտան սար. ֆը նազար իտէրիզ։

Լաքին մէմուլ իտէրիզ քի Էվրօ. բա բիյացալարընտա ղուհուրա կէ. լէն չու մէմուլին ղայրը թէնէզ. զիւլին սէպէպի հագգընտա աղ կիւնտէն քէսպը մալումաթ իտէ. րիզ։

Վագըա էսհամը Օսմանիյէնին չիմտիյէ գատար վագթ ու հալէ նիսպէթէն պէօյլէ եիւքսէք ֆի. յաթլէրտէ պուլունմասը՝ չօղլա. րըն մէրաքընը թահրիք իտիւպ, նիհայէթ Էւրօբա բիյացալարընտա պուլունան պիր թագըմ սարրա. ֆըն պիր իսթիֆատէ էմէլիյէ քիւլլիյէթլի էսհամ իշթիրա իթ. մէլէրինտէն իլէրի կէլմիշ օլտու. ղունու ֆարզ ու գապուլ իթմիշ. լէր իտի իսէ տէ, չիմտի տէ պէօյ. լէ նակէհան թէնէզզիւլ իթմէսի եինէ օ եօլտա վէ ֆագաթ աքսի պիր սուրէթտէ իսթիֆատէ էմէ. լինտէն նէշէթ իթտիկինի սէօյլէ. եօրլար։

Էհալիմիզին էքսէրիսի մուամէ. լաթը սարրաֆիյէ իլէ մէշղուլ օ. լուգլարընտան, պու քեօշէլէրի քեօշէի խաթրատան չըգարմամա. լարը իչիւն պէեանէ ճիւսարէթ իթմիշիզ տիր։

Էսհամը ումումիյէ ճումա էր. թէսի սապահ 17 ղրշ. 38 բարա. տան աչըլըպ ագշամ իսմիթ 17 ղրշ. 11 բարայա գատար տիւշ. միւշ տիւր։ Պու տիւշկիւնլիւք՝ Էւրօբատան կէլէն թէլէկրաֆլա. րըն նօգսանը ֆիյէլէրինտէն իլէրու կէլմիշ տիր։

Ցիւն սապահ 17.14 բարատան աչըլըպ ագշամ 17 ղրշ. 9 բարա. տա գարանմըշ, վէ պու սապահ եինէ 17 ղրշ. 9 բարատան աչըլ. մըշ տըր։

Էսհամը սայիրէ տախի էսհամը ումումիյէնին թէպէտտիւլինէ իշ. թիրագ իթմիշ իսէ տէ, Գալաթա բիյացասընտա միւհիմ իշլէր օ. լամամագտա տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

(Պ-- --ղ-հ կէլէն Բէլէկր-ֆլ-ր)

Աթինա 4 յուլիս

Ալէմանիա սէֆիրի Մ․ տը Րա. տօվից՝ մէէզունէն վէ Պէրլինէ միւ. թէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր․ Մ․ տը կօյտամիթ՝ սէֆիրի միւշարիլէյհին եէրինէ մասլա. հաթկիւզարըլըգ իճրա իտէճէք տիր։

Պու կիւն Աթինօյա կիթմէք իւզրէ պիր սիւվարի պէօլիւկիւ եօլա չըգմըշ տըր։ Պու պէօլիւք անգարիպ Արթայա կիտէճէք, վէ Մ․ Գարաբանօսըն խանէսինէ էնէ. ճէք օլան գըալա րէֆագաթ իտէ. ճէք տիր։

Արթա 4 յուլիս

Միւխթէլիթ գօմիսիօն վէ գօ. միսէրլէր տիւն պուրայա մուվա. սըլէթ իթմիշլէր տիր։

Ահինօտան կէչէր իքէն, Էվրօ. բա գօմիսէրլէրի՝ ահալը մէզ. քիւրտէ օրտու գուրմուշ օլան ա. սաքիրը Էունանիյէնին հիւսնի թավր ու հարէքէթինէ պէեանը խօշնուտի իթմիշլէր տիր։

Արթանըն թէսլիմի իչիւն լա. զըմ կէլէն թէտապիր եարըն իթ. միսագ օլունաճագ տըր․ Էունան ասքէրի պիր իքի կիւնէ գատար օրաեա կիրէճէք տիր։

Սէֆ-ր-- մ-խ-ս-- Բէլէկր-ֆլ-ր

Րօմա 4 յուլիս

Թէէմմինէն պէյան օլունտուղու. նա կէօրէ, գօնթ Գօրթի՝ Վիէն. նայա սէֆիր թային օլունմըշ տըր։

Բարա հազրէթլէրի հաֆիֆ պիր իւֆիւնէթէ միւպթէլա օլարագ նամիզաճ պուլունույօր։

Աթինա 4 յուլիս

Եազընտա հէյէթը վիւքէլաճա թէպէտտիւլաթ վուգուա կէլէճէ. կինէ տաիր տիւնքի կիւն չայիա. լար տէվէրան իթմիշ տիր։ Ցէվա. իր մէմուրիյէնին թէպէտտիւլա. թընտա տէվամ օլունույօր։

Ինթիխաապաթը ումումիյէ գա. րարէթէն գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ Թուրքիա թարաֆընտան թէրք օլունան արազի թէսլիմ օլունուպ, իշղալ թէսլիմ րէսմէն իլան օլու. նուր օլունմազ, ինթիխաապաթը մէզքիւրէ վուգու պուլաճագ տըր։

Պէրլին 4 յուլիս

Ցունիս 15 Թարիխլի Օսմանը նօժամասը՝ գապինէթօյար թարա. ֆընտան էսասէն գապուլ օլուն. մուշ տըր։ Պու նօթանըն իճրա. թա տախի օլան թէֆէրրուաթընը գարարլաշտըրմագ իւզրէ պիր ֆէնն գօմիսիօնու թէշքիլ օլու. նաճագ տըր։

Բէթէրսպուրկ 3 յուլիս

Հէյէթը վիւքէլա՝ Պէօյիւք վէ Քիւչիւք Րուսիատա իլան օլունա. ճագ օլան իսլահաթը ղըրայէնին թէրթիպինի իթմամ իթմիշ տիր։ Մալիյէ նազըրը՝ չըմէնտըֆէր իս. թիգրազը իչիւն Պէրլին, Բարիզ վէ Լօնտրա իլէ միւզաքէրաթա կի. րիշմիշ տիր։ Եահուտիլէրէ գարշը վագը օլան գարըշըգլըգլարը բօ. լիս նէզարէթինին իւչիւնճիւ չիւ. պէսի տէֆ իթմէկէ չալըշըյօր իսէ տէ, մէզքիւր գարըշըգլըգլա. րըն տէվամ իթմէքտէ տիր։

Պուքրէշ 4 յուլիս

Դրալ վէ գրալիչա՝ անգարիպ Սինաեա միւթէվէճճիհէն հարէ. քէթ իտէճէքլէր տիր։

Ցախիլիյէ նէզարէթի՝ Ցօղրու. ճա օվասընըն քանդիֆաթը (թէ. միզլէնմէսի) իչիւն լազըմ կէլէն ա. մէլիյաթըն քէմալը կէրմի իլէ չալ. լէրի կէօթիւրմէք իւզրէ եէնի ե. մրլէր կէօնտէրմիշ տիր։

Եօգուրտէրէ վէ աչաղըքի Րու. մանիատա, մահսուլաթըն բէգ մամթուպ սուրէթտէ պուլունտու. նու խապէր վէրիյօրլար։

Սօֆիա 4 յուլիս

Հարպիյէ նէզարէթի թարաֆըն. տան թէտապիրը ասքէրիյէ իթթի. խազ օլունմուշ տըր։ Իւլիմիւաթա եէնիտէն գարըշըգլըգլար չըգմա. սընտան գօրգուլույօր։ Վարնա վէ Րուսճուգ չըմէնտըֆէր մէմլէքէթ տախիլնա մուալլագտա պուլունույօր։

Լօնտրա 4 յուլիս

Իրլանտատա հիճրէթ կիթտիք. ճէ չօղալըյօր։ Ցունիսին սօն 15 կիւնինտէ 6,000 քիշի հիճրէթ իթմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Կեդր. Վարչութեան

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սամոսի խնամակալութեան մէջ հաստատուած Հասարակաց Մատենադարանի Տեսչութիւնն Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հօր յայտնելով որ Մատենադարանն յոյժ աղքատ է Հայոց հին և նոր գրականութեան մասին, կը խնդրէ որ Հայ գրագէտք և հեղինակք իրենց երկասիրութիւններէն մէկ մէկ օրինակ նուիրեն Մատենադարանին ։

Ըստ յանձնարարութեան Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Կրթական Տեսչութիւնս, Ներկայ Պաշտօնական Ցայտարարութեամբ, հրաւէր կը կարդայ համայն Հայ հեղինակաց որ փութան իրենց հեղինակութիւններէն մէկ մէկ օրինակ ղրկել, մինչև 15 օր, ի Կրթական Խորհրդարան որպէս զի յղեմք ըստ պատկանելոյն ։

3—2

ՀՈՒԳՕՆԻ ՓՕՍԿՈԼԵԱՑ

ԵՒ

ՀԻՊՊՈԼԻՏԵԱՑ ՊԻՆԴԵՄՈՆՏԻ

Կրկին Տաղք Գերեզմանականք

Տաղաչափեալ յանգաւոր

ի Ցարութենէ Գ. Մըրմըրեան

Տպագրութիւն Արամեան

Գին 5 ղրշ.

Սոյն յանգաւոր Թարգմանութիւնս Գերեզմանականացն իտալացւոց վաճառի յամենայն կրպակս գրավաճառացն Կ. Պօլսոյ, որպէս նաև Սուճի Պօղոս աղայի կրպակն և ի Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի դուրսը Թղթավաճառ Պատուական Վրուրի Խաչատուրեան ։ 5—2

Թաղիս Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ վագֆէն՝ Իւսկիւտար Իճատիյէ Կարապետ Գալֆա փողոց 2 Թիւ 500 կանգուն գետինն Ս. Եկեղեցւոյս մահլիւլ ինկած է, որուն 3000 ղրշ. վճարող կայ։ Ուստի Թաղ. խորհուրդս՝ ներկայ պաշտօնական յայտարարութեամբ կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան թէ՝ ով որ յիշեալ գինէն աւելի վճարել կուզէ, պարտի Թուականէս մինչև 31 օր ամեն կիւրակէ առաւօտ Թաղական Խորհրդարանս դիմել։

(Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ)

Պէշիկթաշ

1881 Ցունիս 21

Պէշիկթաշ

5—2

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԳԱՖ

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի մահլիւլաթ տաիրէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլուն. մագտա օլան աթի իւզ զիքր մահ. լիւլաթըն մուայյէն օլան տէօրթ հաֆթա միւտտէթը իլանընտան իքինճի հաֆթասը օլան իշպու 1297 սէնէսի հազիրանընըն 22ինճի բա. զար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպա. րէն 1 հաֆթա զարֆընտա թէքրար միւզաեէտէլէրի իճրա գըլընաճա. ղընտան թալիպ օլանլարըն էյամը մէզքիւրէտէ մահլիւլաթ տաիրէ. սինէ կէլիպ գըյմէթը մուխամմէ. նէնին էօշրիւնէ միւսավի բէյ աղ. չէսինի թէսլիմը խազինէ իտէրէք միւզաեէտէտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէկի վէ բէյ ագչէսինէ վէ մուաճճէլէէ մահսուսէն սու. րէթ վէ սէրկի գապուլ օլունմա. եաճաղը իքինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

..1..2666, (1) Սիւլէյմանիյէտէ Թիրեաքի չարշըսընտա 50 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 62 ղշ. քիրալը պիլա հէվա պիր պապ աթթար տուք. քեանընըն սիւլիւս հիսսէսի։

..52..334, Պալաթտա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Լէպլէպիճիլէր ճատտէսինտէ 40 զըրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը պիր պապ գասսապ էլէէվմ խաֆֆաֆ տուքքեանընըն 120 սէհիմտէն 3 պուչուգ պիր բուլ հիսսէ կէտիյէ իլէ միւլքինին հիսսէի շայիասը։

..6..1000, Խօրխօր գուրպինտէ Պապա Հասան Իլմի մահալլէսինտէ Եավէր աղա սօգաղընտա 200 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ պիր սուֆա վէ իքի պիրիմա վէ 100 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

..106..200, Սալմա Թօմրուգ գուրպինտէ Քէֆէլի մահալլէսինտէ Սալմա Թօմրուգ ճատտէսինտէ 50 զըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտա վէ չէհրի 40 ղշ. քիրալը մուգատտէմա գասսապ էլէէվմ մանավ տուքքեանընըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 3 պուչուգ սէհիմ պիր բուլ հիսսէ կէտիյէ իլէ միւլքինին հիսսէի շայիասը։

..25..330, Սամաթիատա Հաճի Հիւսէյին մահալլէսինտէ Նարլը գարու ճատտէսինտէ 70 զըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտա չէհրի 80 ղրշ. քիրալը մուգատտէմա սըըըր գասսապը էլէէվմ գօլթուղուն 120 սէհիմտէն 5 սէհիմ հիսսէ կէտիկի վէ միւլքինին հիսսէի շայիասը։

..19..8000, Գօճա Մուսթաֆա բաշատա Ճանպազիյէ մահալլէսինտէ Մէչէլի Մէսճիտ սօգաղընտա 70 զըրա արսատա մէպնի պիր պաղչէվան օտասը վէ պիրիմա վէ պիր հավուզ վէ սէ. նէվի 4,000 ղրշ. քիրալը 11,000 զըրա պիր զըթա պօսթանըն 5 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

..38..800, Ֆէնէր գարուսը տախիլինտէ Թէվգըլ Ճաֆէր մահալլէսինտէ Քիրէմիտ մահալլի ճատտէսինտէ 100 զըրա պիր զըթա արսանըն սիւլիւս հիսսէսի։

..164 վէ 166..9000, Խասքէօյտէ Ապտիւսսէլամ մոհալլէսինտէ Հիւճրէ խանէ ճատտէսինտէ 80 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 100 ղրշ. քիրալը գահվէ վէ պագգալ տուքքեանլարը։

..16..1500, Զագմաճըլարտա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Վալիտէ խանը տէրունինտէ 40 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 100 ղրշ. քիրալը պիր պապ օտա կէտիյինին 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի վէ միւլքինին 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

..15..45000, Սիւլէյմանիյէ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 200 զըրա արսատա մէպնի 12 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ պիր սարնիճ վէ 70 զըրա մաթպախ վէ 120 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ գօնաղըն 3 բուպ հիսսէսի։

..174 վէ 178..17500, Զէյրէքտէ Խավաճէ Խայիլ մահալլէսինտէ Գաբանը Տագըգ ճատտէսինտէ 90 զըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 3 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 250 ղրշ. քիրալը մուգատտէմա պէրպէր էլէէվմ գահվէ տուքքեանըյլա իթթիսալինտէ էթմէքճի տուքքեանընըն նըսֆ կէտիյէ վէ միւլքինին սիւլսան հիսսէսի։

..28..25,000, Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Կիւչիւկ Կէօրմէզ մահալլէսինտէ Պօլ սօգագտա 160 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 190 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 140 ղրշ. քիրալը պիր պապ մէնզիլ։

..14..15,000, Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Գապու Սագալ մահալլէսինտէ Քէմէր Ալթը ճատտէսինտէ 130 զըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 20 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ։

..4..10,000, Եէնի պաղչէ գուրպինտէ տէֆթէրտար Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Զըմզըմ գասապ սօգաղընտա 180 զըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 600 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ։

..24..4500, Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Օգճուլար պաշը ճատտէսինտէ 30 զըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 200 ղշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ պալմումճու տուքքեանը կէտիյինին 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի վէ միւլքինին 12 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

..24..160, Չէնճիրլի Գույուտա Աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Արապաճըլար ճատտէսինտէ 50 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 50 ղշ. քիրալը մուգատտէմա գասսապ էլէէվմ Նալպանտ տուքքեանընըն 120 սէհիմտէն 3 պուչուգ սէհիմ պիր բուլ հիսսէ կէտիյէ վէ միւլքինին հիսսէի շայիասը։

..5..2000, Պալաթտա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Ֆէրհ Քէթխուտա ճամիի շէրիֆի սօգաղընտա տէրունինտէ սալաշ գուրու գահվէճի տուքքեանը չէհրի 30 ղշ. քիրալը 231 զըրա պիր զըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի։

..5..3000, Տիվան եօլունտա Աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Սօֆաճու խանը տէրունինտէ ֆէվգանի 60 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 100 ղշ. քիրալը պիր պապ օտանըն բուպ հիսսէսի։

..49..330, Սամաթիատա Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Նարլը գարու ճատտէսինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը պիր պապ գուրու գահվէճի տուքքեանընըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 5 սէհիմ կէտիյէ վէ միւլքինին հիսսէի շայիասը։

..10..1500, Գումգաբուտա Զամբրճը Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Արապզատէ սօգաղընտա տէրունինտէ պիր հալաճ օտասը վէ պիր գույու վէ 30 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ 50 զըրա պիր զըթա մէնզիլ արսասը։

..9 վէ 11..3000, Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշա գուրպինտէ Մօլլա Խիւսրէֆ մահալլէսինտէ Հէլվաճը սօգաղընտա 120 զըրա պիր զըթա մէնզիլ արսասը։

..9..500, Լանկատա Ինէ պէյ մահալլէսինտէ Միրախօր ճատտէսինտէ 40 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 200 ղրշ. քիրալը ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ մուգատտէմա գասսապ էլէէվմ մանավ տուքքեանընըն 120 սէհիմտէն պիր պուչուգ սէհիմ հիսսէ կէտիյէ վէ միւլքինին հիսսէի շայիասը։

..34..100000, Սուլթան Սէլիմ գուրպինտէ Չըրագը Համզա մահալլէսինտէ Սագըզ աղաճը ճատտէսինտէ 1200 զըրա արսատա մէպնի 30 օտա վէ 5 սուֆա 2 գույու վէ պիր համամ վէ 250 զըրա արապալըգ մահալի վէ 4500 զըրա պաղչէ վէ պիր մասուրա մալիէզիլի միւշթէմիլ պիր պապ գօնաղըն նըսֆ հիսսէսի մահլիւլ օլուպ, ճանիպը խազինէտէն սաթըլաճաղը, վէ նըսֆը տիկէրի հիսսէտարը թարաֆընտան ֆէրաղ օլունաճաղը։

..14..5625, Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Սարաճ Իսհագ մահալլէսինտէ Էսպիրի Քէմալ ճատտէսինտէ Թէրպիյէն 60 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիրիմայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսինէ 520 զըրա պաղչէնին անճագ 188 զըրա մուայյէն մահալլի։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատաքի րագգամլար մահլիւլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր լիրայի Օսմանի 100 ղուրուշտան օլարագ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիր։

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍԱ

Պէյօղլունտա Ինկիլիզ սէֆարէթ արգասընտա Գասըմ-Խալթուն մահալլէսինտէ Գըլըճ սօգաղընտա 160 զըրա պիր արսա սաթըլըգ օլտուղունտան, թալիպ օլանլարըն մաթպաամըզա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Քիւչիւք Պէպէքտէ Գալաֆաթ եէրինտէքի պօստանըն արգասընտա սէթ իւզէրինտէ զէմինտէն նէզարէթը քեա..

միլէսի օլան վէ Թէվֆիկ Ինթիգալի իճրա օլունմուշ միւլք պուլունան օն իքի օտալը պէօյիւք գօնագ վէ այրուճա միւճէտտէտ համամ վէ մաթպախ տաիրէսի վէ պաղչէսի տէրունինտէ պիրիսի եէտի օտալը վէ տիկէրի պէշ օտալը միւճէտտէտ իքի ատէտ խանէ վէ իւչ օտալը տիկէր պէօյիւք վէ էթի սէքիզ պին զըրա մըգտարը վասի պաղչէ պու քէրրէ թանզիմ գըլընան Թարիֆաթը մուճիպինճէ Իսլամ վէ Խըրիսթիյան վէ էճնէպի հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն Թալէպի զուհուրընտա ույղուն ֆիյաթ իլէ կէրէք Թօբտան վէ կէրէք այրը այրը վէ պաղչէսի տախի արշուն հիսապը իլէ բարչա բարչա ֆիրուխթ օլունաճաղը կիպի, եինէ գատխէ մէզքիւր իւզէրինէ պիր սէնէլիքտէն պէշ սէնէլիկէ գատար իճարէ տախի վէրիլէճէկինտէն վէ ուեապիլէճէք սուրէթտէ օլտուղու հալտէ խանէ վէ սահիլխանէ վէ իրատ իլէ միւպատէլէ եանի Թըրամպա տախի օլունմասը միւմքին օլտուղունտան, Թալիպ օլան զէվաթ հէր կիւն էրքէնճէ վէ եախօտ ագշամ իւզէրի մէզքիւր պէօյիւք խանէտէ մուգիմ սահիպի օլան Րուֆաթ պէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 5—5

Սամաթիատա Ցօղրու եօլտա Այ Մինա նամ Րում քիլիսէսինին սըրասընտա վագը օլուպ, պունտան մուգատտէմ Աքզապէան վարժարանը օլան վէ 8 օտա, պիր թարաչա, պիր պօտրում վէ պիր մահզէնի շամիլ պուլունան իքի գաթլը պիր պապ քեարկիր խանէ իճարա վէրիլէճէք օլտուղունտան, թալիպ օլանլարըն եա մաթպաամըզա վէ եախօտ Սամաթիատա Ցօղրու եօլտա գարաղօլ իթթիսալինտէ վագը էճզաճը Սէնէօր Ճիվանիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 10—9

ԷՊՆԻՅԷ ԷՃԶԱՍԸՆԱ ՏԱԻՐ
ՊԼՕՑԻՒՔ ՏԷՖՏՕՂԻԽՕ
107 ՄՕՄՀԱՆԷ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ 107

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՐԻ
ՎԷ
Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

Շու աթիտէքի պէօյիւք ֆապ. րիգալարըն վէքիլի․
Ալնօ Էթիէն—Մարսիլիա Թուղլա վէ քիրէմիտ վէ սագսը վէ սաիրէ․
Լօնկ Ֆիս Էնէ—Մարսիլիա Թաշը սէրթ վէ եումուշագ․
Պէ Լիւգզ է Գօմբանի—Կըընօպլըտա․ Բօթիյան չիմէնթօսու վէ վալէնթին․
Շարլը Սիգար—Մարսիլիա․ Պօրու, քիւնք վէ էմսալի․
Պէրնար Օպէր—Մարսիլիա․ պաս. կիւլ վէ սաիր Ճէրազիլէր․
Մէզքիւր մաղազատա կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք Թօբտան օլմագ իւզրէ սըբարըշ գապուլ օլունմագտա տըր։
Պալատէ զիքր օլունան էշեաի միւթէնէվվիատան պաշգա, մէզ. քիւր մաղազատա էպնիյէյէ տաիր էշեաի սաիրէ մէսէլա Թրիէսթէ Թաշլարը, Իթալիա մէրմէրլէրի, Մալթա Թաշլարը, տէմիր քիրիշլէր վէ պունլարա միւմասիլ էպնիյէյէ միւթէալլիգ էշեա վէ լէվազիմաթը սաիրէ մէվճուտ օլուպ, կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք Թօբտան էհվէն ֆիեաթլարլա սաթըլմագտա տըր։
ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՐԻ
ՎԷ
Ժ. ԲԷԼԹԱՆ
1881 փետր. 3

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 4 Ցուլիս	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100- 5/16
Օսմ. էսհամը աչըլըը	16-
» » գարանըը	16-
Իսթիգրազ 65	18-1/2
» 69	18-1/8
» 71	78-
» 72	29-
» 73	17-7/8
Օսմանլը պանգասը	15-3/4
Մըսըր տույունի. մուեթ. հըսէ	78-1/8
» իսթիգրազը	90-1/2
Րուսիա իսթիգրազը	98-
Գամպիօ Բարիզ 8 այ վատէ	–
Բարիզ, 4 Ցուլիս	
Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	85 85
» » 5 գըօնսօլ	120-
Օսմ. էսհամը աչըլըը	16-
» » գարանըը	15-95
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	89-
» 69	90-
» 73	89-
Մըսըր ֆօնտ. մուեթ. հըսէ	394-37
Գրէտի Լիօնէ	955-
Օսմանլը պանգասը	654 37
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	54-
Իթալիա էսհամը	93 60
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25-29
Վիէննա, 4 Ցուլիս	
Աճիօ ֆիօրին	–
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	25-50

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էս. ումում. տիւն աքշ. գապ.	17- 9
Պու սապահ աչըլըը	17- 9
Իսթիգ. 63 (Մուեթ.) 6 % ֆ.	86 50
» 65 » 6 % ֆ.	87-
» 69 (Բինար) 6	86-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	28-
» 73 6 % ֆ.	85-
Րումէլի չըմէնտըֆէր 3	53-50
Աղճէ գայիմէ	09-
Բըըօ Դէչ	55-
Համալէտիկ »	62 20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6- 2
Ստամպօլ պանգասը	11-
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5 20
Թրամվայ	3 80

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղուրուշ		Դշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆիաթը		108- 1
Մէթալիք	»	205-
Պէշլիք	»	210 30
Ալթըլըգ	»	127-30
Պագըր	»	740-
Գայմէ	»	1000-
Ինկիլիզ լիրասը		109 32
Ֆրանսըզ ալթունու		87-24
Ֆօլ		90-08
Գըրմըզ ալթունու		51-20
Գուրուշ գայմէսի		8-87